

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar ; 1,50 per halfjaar voorop betaalbaar.
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever JOS LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikels en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór Woensdag avond, aan de Redactie van De Tram, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.
Aankondigingen worden aanvaard tot Vrijdag 's av.

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. Lange of dikwijls te herhalenannoncen, per accoord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht.

Handwerkers.

Leo XIII, in zijne Encycliek *Rerum Novarum*, zegt : « Wij zijn er van overtuigd, en dat wordt door iedereen aangenomen, dat men door spoedige afdoende middelen, de menschen van den lageren stand moet ter hulp komen, aangezien zij zich grootendeels in eenen staat van tegenspoed en onverdiende armoede bevinden. »

Gij ziet dus, twee zaken zijn zeker : 1) Men moet door spoedige en afdoende middelen de menschen van den lageren stand ter hulp komen. 2) Zij bevinden zich in een ellendigen en droevigen staat, welken zij niet verdienen.

Leo XIII zegt : de menschen van den lageren stand, en dat zijn niet alleenlijk de werklieden, maar ook nog de kleine handelaars, de kleine pachters, de kleine ambachtslieden, in één woord, al degenen die hun dagelijksch brood met moeite kunnen verdienen.

De Tram heeft reeds in verscheidene artikels getoond, hoe die woorden van Leo XIII zelfs hier in Sint-Truiden kunnen toegepast worden; hij zal dat nog dikwijls doen, voornamelijk voor de kleine pachters, de kleine stieldoeners, enz.; en vandaag zal hij trachten de oorzaken van de ellende der handwerkers, of liever nog der daglooners aan te toonen en terzelfder tijd hun eenige redmiddelen opgeven.

Wanneer een geneesheer bij eenen zieke geroepen wordt, zal hij beginnen met dien zieke goed te ondervragen, zijn lichaam goed te onderzoeken; hij moet weten, hoe, wanneer, zelfs op welke plaats zich de ziekte eerst vertoond heeft; dit wetende, zal hij hem de noodige medicijn kunnen voorschrijven, en de zieke zal weldra genezen zijn, ten minste, als er nog kans van genezing is.

Laat ons vandaag het voorbeeld, dat ons dagelijks door de geneesheeren gegeven wordt, eens een weinig trachten na te volgen, en ons eenige vragen stellen over den toestand der handwerkers of daglooners, waarop men zal trachten te antwoorden. Wel is waar, dat werk zal niet volmaakt wezen, niet gewoon zijnde zoo iets te onderzoeken, maar dat belet toch niet dat men hierin eenige goede raadgevingen zal kunnen vinden, om zijnen evenmensch ter hulp te komen.

Het eerste werk der geneesheeren is te onderzoeken aan welke ziekte de mensch lijdt die hem geroepen heeft. — Voor de daglooners, welke is die ziekte? Het is die staat van ellende en onverdiende armoede, gelijk Leo XIII zegt, en wij moeten trachten die menschen uit dien ongelukkigen staat te verlossen, evenals een geneesheer zijnen zieke zal trachten te genezen. Om dat te bewerken moet iedereen zorgen geneesheer te zijn; want Leo XIII zegt, dat al de menschen die kunnen, daaraan moeten meehelpen : « Al wie van God overvloedige goederen naar ziel en lichaam ontvangen heeft, die heeft hij verkregen, vooreerst om voor zijne eigene volmaaktheid te zorgen, en dan om de andere menschen ter hulp te komen. » Daarom : heeft iemand de begaafdheid van het gemak van spreken, dat hij oplette van niet te zwijgen; vele aardse goederen ontvangen, hij moet er mee de anderen helpen; heeft hij gemak om iets te bestieren, dat hij van die gaaf, die God hem geschonken heeft, een goed gebruik make tot voordeel van zijnen evenmensch, opdat zij samen er de vruchten van zouden plukken. » Gij ziet dus, iedereen moet daaraan meehelpen, doen al wat hij kan. Christus door den mond van Leo XIII sprekende, laat niet toe dat iemand ruste; iedereen moet al doen wat in zijne macht is

Maar van waar komt die ellende bij de daglooners? Wat is er de oorzaak van? Ziehier vier zaken die er eene allergrootste rol in spelen.

1. Het dagloon is dikwijls onvoldoende.
2. Er is altijd geen werk.
3. In geval van ziekte weten de werklieden niet meer van wat hout pijlen maken.
4. Op zekere tijden, dat zij een goed dag-

loon verdienen, zullen zij alles verkwesten, in plaats van een weinig te sparen.

Dat zijn verschillende redens waarom velen in dien ongelukkigen staat verkeeren. Maar de Plaatsvervanger van Christus hier op aarde heeft gesproken : Wij zijn allen verplicht middelen te zoeken om die menschen ter hulp te komen. Doch die middelen vinden is niet altijd gemakkelijk, bijzonder omdat men moet beginnen te werken; schrijven is niet voldoende. Welke middelen zal men zoo al kunnen aanwenden?

Vooreerst : het dagloon is altijd niet toereikend voor het levensonderhoud van den werkman. Daar zijn vele oorzaken van : vele personen kunnen geen goed dagloon betalen, omdat zij zelf niet genoeg verdienen om te leven; zij kunnen altijd het werk niet laten verrichten, wat zou moeten gedaan worden. Maar zoo is het niet met allen : de handel van de meesten gaat goed, die ontvangen genoeg om wel te leven, en die moeten de anderen ook hun brood laten verdienen; ja, de werklieden moeten hen verplichten een goed loon te betalen. Deze laatsten moeten ook nog beletten, dat men van hun gebrek aan werk zoude gebruik maken om iets aan minderen prijs gedaan te krijgen. Dat gebeurt dikwijls, bijzonder in den winter, wanneer er te veel arbeiders zijn en te weinig werk. Sommigen van dat gebrek aan werk willende gebruik maken, zeggen : Ik zal wachten tot in den winter om dat te laten verrichten, en dan, in plaats van 25 of 30 centimen, zal men het aan 10 of 15 centimen per uur gedaan krijgen.

Nochtans een uur goed werk moet zo wel in den winter als in den zomer betaald worden; de werkman heeft het noodig om in de nooddrift zijner familie te voorzien.

Ziehier, hoe Leo XIII in zijne genoemde Encycliek over deze wijze van handelen spreekt : « Dat de rijken en de meesters zich herinneren, dat voordeel trekken uit de armoede en ellende, en dat op de nooddrift steunen om winsten te doen, zaken zijn die door de goddelijke en menselijke wetten afgekeurd werden. »

Dat is klaar en duidelijk. Iemand die zoo doet, handelt niet gelijk een christen mensch moet handelen, en omdat er hedendaags zoveel menschen zijn die niet veel meer luisteren naar hetgeen God gebiedt; die te zeer denken aan hunne rijkdommen te vergrooten; die vergeten hebben, dat men met het overvloedige zijnen evennaaste moet helpen en bijstaan; omdat er zoovele menschen zijn die daarin hunne plichten niet meer goed vervullen, daarom is het noodig, dat de werklieden zich vereenigen, om de anderen te beletten van die handelwijze na te volgen. De menschen die zoo te werk gaan, moeten zij aan iedereen bekend maken, en de arbeiders moeten zich verstaan, om nooit werk aan te nemen waarvoor zij niet genoegzaam betaald worden. Het is aan hen ook nog van te bepalen, hoeveel zij ten minste moeten verdienen, om, volgens hunnen staat, te kunnen leven. Dat recht hebben de werklieden, zij moeten er van gebruik maken.

II. Dikwijls is er gebrek aan werk. Daar moeten maatschappijen opgericht worden, voor doel hebbende werk aan de arbeiders te bezorgen. (*Bourse de travail*). Is hier in Sint-Truiden geen werk, dan moet men op eene andere plaats werk gaan zoeken.

Maar de werkman zelf kan dit niet doen; hij kan geen enkelen dag verliezen om werk te gaan zoeken. Anderen moeten hem daarin helpen, en dezen, door hunne kennis en hunne betrekkingen met Heeren en meesters, zullen dat zonder veel moeite kunnen verkrijgen.

III. De ziekte. De werklieden moeten zich vereenigen in Maatschappijen van Onderlingen Bijstand, die, in geval van ziekte, hun het noodige bezorgen, om alsdan in geene schulden te vervallen, en alzoo niet meer door anderen hoeven geholpen te worden.

IV. Daar komen ook tijden dat de werklieden een goed dagloon verdienen, dat zij iets kunnen sparen; maar om dit te doen, heeft de werkman eene plaats noodig waar hij met gemak en zekerheid zijn spaargeld

kan plaatsen; want, indien hij het te zijnen bewaart, zal het weldra gebruikt worden. Als men veel heeft leeft men goed, en later komt de armoede. Wij zien dat hier dagelijks; men drinkt tot alles op is, zonder eens te denken aan den dag van morgen.

Gilde der Handwerkers, gij hebt reeds uwen Onderlingen Bijstand en uwe Spaarkas. De werklieden zijn u daarvoor dankbaar. Gaat zoo voort, gij zijt op den goeden weg; maar gij kunt in uw midden nog verschillende werken oprichten. — Vele werklieden moeten binnen en buiten de stad gaan werk zoeken; dat kunt gij gemakkelijk in hunne plaats doen. De eene werkman doet den andere nadeel met aan een ontoereikend dagloon te werken. Tracht zulks te vermijden. Spreek dikwijls met elkander, onder de leiding van bevoegde mannen, van uwe plichten en uwe rechten; vervult uwe plichten, maar doet uwe rechten door iedereen erkennen en eerbiedigen. Leo XIII spreekt er insgelijks van in zijne Encycliek. Volgt zijn voorbeeld; luistert onbeschoemd naar het woord van Christus' Plaatsvervanger op aarde. Laat u door de moeilijkheden niet tegenhouden, en verliest den moed niet. Na eenigen tijd alzoo gewerkt te hebben, zult gij eene groote verandering in uwen staat ontwaren.

EEN GILDEMAN.

Herverzekering van het vee.

En der nuttigste vormen, van den Onderlingen Bijstand op den buiten is, zonder tegenzeg, de Onderlinge Veeverzekering.

Deze Maatschappijen verzekeren aan den landbouwer, mits eene geringe jaarlijksche bijdrage of verzekeringspremie, per stuk vee, eene schadeloosstelling voor elk dier dat in zijne stallen sterft, of, uit hoofde van besmettende ziekte, moet afgemaakt worden.

Voor het meeste deel bestaan deze Maatschappijen uit leden, behorende tot ééne en dezelfde gemeente. Hunnen werkring wijder openzetten ware veelal het bedrog uitlokken en de control onmogelijk maken.

Deze kleine uitbreiding geeft echter aanleiding tot eene moeilijkheid. Maar al te dikwijls ziet men, in zekere gemeenten, eene besmettelijke veenziekte uitbarsten, waarvan de andere gemeenten gespaard blijven.

Het getal dieren, die door de ziekte aangetast worden en er aan bezwijken, kan zoo groot zijn, dat de kas der Maatschappij niet toereikend is om de bepaalde schadeloosstellingen uit te betalen. Het bestaan zelf der Verzekeringsmaatschappijen komt aldus in gevaar.

Sedert lang zoekt men naar middelen om dit gevaar te bestrijden. Sommigen hebben de verplichtende Veeverzekering per provincie voorgesteld, doch de ondervinding heeft geleerd, dat onze landbouwers vijandig zijn aan allen dwang.

Overigens, wanneer men ziet dat, in sommige streken eener provincie, het vee veel meer aan ziekte onderhevig is dan in andere streken van dezelfde provincie, dan verwondert het niet dat de eenen weigeren bestendig voor de anderen te betalen.

Men voege daarbij, dat de verplichtende verzekering in de eene provincie bestaande en in de andere niet, zulks tot groote misbruiken aanleiding kan geven, bij voorbeeld : het overbrengen van ziek of verdacht vee van de eene provincie naar de andere, met het doel er de schadeloosstelling van te trekken.

Een andere maatregel, om in het bestaan der Verzekeringsmaatschappijen te voorzien, is de stichting eener Maatschappij van *Herverzekering*. Deze maatregel is, onlangs, door den Provincieraad van Oost-Vlaanderen aangenomen.

Er is dan aldaar eene provinciale kas van onderlinge herverzekering tegen de sterfte onder het vee gesticht geworden. Deze kas is niets anders dan een Bond der vrije Maatschappijen van Veeverzekering, aan welken Bond de provincie eene jaarlijksche toelage verleent.

Volgens artikel 3 der standregels waarborgt de kas van herverzekering aan de aangeslotene Verzekeringsmaatschappijen, mits de betaling, op voorhand, eener jaarlijksche

premie, eene vergoeding voor elk geval van sterfte onder het vee, waarvoor de Maatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks eene schadeloosstelling zal te betalen gehad hebben.

In zijne laatste vergadering van elk jaar zal de Beheerraad der kas van herverzekering den taks der premie en het bedrag der schadeloosstelling per stuk vee voor het volgend jaar bepalen, zich daarbij schikkende naar den geldelijken toestand der instelling en naar de statistieken en andere inlichtingen, welke bij zulke bepaling te pas komen.

De Provincieraad heeft, voorloopig en tot nadere beslissing door den Beheerraad der kas, de ziekten en oorzaken vastgesteld, die alleen tot schadeloosstelling kunnen aanleiding geven, alsook de voorwaarden welke de bijtredende Maatschappijen te vervullen hebben.

De bijzonderste dezer voorwaarden zijn de drie eerste, te weten :

1° De Maatschappij moet haren zetel in de provincie hebben, mag geene andere leden aanvaarden dan die de provincie bewonen en geen ander vee verzekeren dan dat zich op haar grondgebied bevindt;

2° De Maatschappij moet ten minste 25 leden tellen en ten minste 100 stuks rundvee verzekeren;

3° Zij moet aan hare leden ten minste de vergoeding van de helft der waarde van het verloren dier verzekeren.

De kas zal beheerd worden door negen leden, waarvan drie, door de Bestendige Deputatie gekozen, in den schoot van den Provincieraad.

Zoals wij hooger zegden zal deze kas, boven de premien der aangeslotene maatschappijen, nog een jaarlijks hulpgeld van de provincie genieten, dat voor het eerste jaar, bepaald is op 10,000 frank; de Minister van Landbouw heeft bovendien, over eenige weken, aan deze voortreffelijke instelling eene toelage van den Staat beloofd, die voor het eerste jaar 10,000 fr. zal bedragen.

Wij twijfelen niet of de Provincieraad van Limburg zal zich haasten het voorbeeld van Oost-Vlaanderen te volgen, zoodra de Maatschappijen van Veeverzekering hietoe in voldoende getal in onze provincie zullen bestaan.

Wij doen dan ook eenen oproep aan al degenen die het wel meenen met den landbouw, opdat zij het getal dier nuttige instellingen zouden helpen vermenigvuldigen.

Terzelfder tijd kunnen wij de Besturen der Veeverzekeringen, welke thans reeds in onze provincie bestaan, niet genoeg aanzetten om van nu af de noodige propaganda te maken en de vereischte stappen te doen, opdat de kwestie der *Provinciale Herverzekering* voor den aanstaanden zitting onzes Provincieraads op de dagorde gebracht worden.

Kiezerslijsten.

De kiezerslijsten moeten voorloopig opgemaakt zijn tegen 15 Juni, en ter inzage van het publiek liggen van af 19 Juni

De reclamen moeten aan de *gemeentebesturen* gezonden zijn ten laatste den 15 Juli, en die besturen moeten er uitspraak over doen vóór 27 Juli.

De reclamen bij 't Beroepshof tegen de herziene lijsten, moeten neergelegd zijn ten laatste den 23 Augustus.

Oproeping van troepen voor de schietingsperiode.

Klas van 1891 : 1, 2, 3, 4^e linieregimenten, van 16 Augustus tot 15 September; 5, 6, 7 en 8^e linieregimenten, van 4 Juli tot 3 Augustus; 9 en 10^e linieregimenten, van 2 Augustus tot 1 September; 11, 12, 13 en 14^e linieregimenten, van 7 Juni tot 6 Juli; 1 en 2^e regimenten jagers te voet, van 4 Juli tot 3 Aug.; 3^e regiment jagers te voet, van 4 Juni tot 3 Juli; regiment der grenadiers, van 13 Juni tot 3 Juli; 1^e bataljon van 't regiment der carabinieri, van 26 Augustus tot 15 September; 2, 3 en 4^e bataljons der carabinieri, van 13 Mei tot 1 Juni.

Klas 1892 : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8^e linieregimenten, van 16 Juli tot 15 September; 9 en 10^e linieregiment, van 2 Juli tot 1 Sep-

tember; 11, 12, 13 en 14^e linieregimenten, van 30 Mei tot 28 Juli; 1 en 2^e regimenten, jagers te voet, van 16 Juli tot 15 September; 3^e regiment jagers te voet, van 6 Mei tot 3 Juli; 2, 3 en 4^e bataljons, van 13 Mei tot 1 Juni.

De militanen van het regiment der grenadiers, en van het 2, 3 en 4^e bataljon carabinieri der klas van 1892 zullen den 31 Augustus in tijdelijk verlof naar huis gezonden worden tot het termijn der schietoefeningen van 1896, alsmede het 1^e bataljon carabinieri, dat den 15 September zal volgen.

Patriarchen.

Volgens een schrijver van een Hollandschen pater Redemptorist, missionaris in Brazilië, woont te Legoa de Alleuia (staat Rio-Grande-de-Sul) een 130jarige geneesheer, die thans nog eene drukke praktijk heeft.

In 1891, vierde hij de honderdste verjaardag zijner bruiloft. Hij heet Domingos Ferreira de Bruz, en trouwde toen hij 26 jaar oud was. Zijne vrouw heet Maria Florida. Deze had over 4 jaar den ouderdom van 114 jaar bereikt.

Die brave wederheft heeft haren man niet min dan 16 maal met eene tweeling verrast. Verder kreeg ze nog 7 kinderen, in 't geheel dus 39 spruiten.

In 1891 waren van die 39 kinderen er slechts 4 gestorven; al de anderen genieten eene bloeiende gezondheid. Op het honderdjarig bruiloftsfeest waren niet min dan 320 rechtstreeksche afstammelingen tegenwoordig.

Toen woonden de oudjes nog altijd in hetzelfde huis, waarin de dokter geboren was, en dat zijne ouders indertijd gebouwd hadden. Geen der beide ouderlingen had ooit geweld, dat er iets aan veranderd werd.

Onlangs nog heeft de missionaris den grijsen patriarch bezocht. Hij was weer heel gezond, volkomen helder van geest. Nu nog wordt hij, vooral door de zwarten, als een uitstekend dokter geroemd.

Anderzijds wordt uit Athene het overlijden gemeld van Andreas Haftas, den laatsten overlevende uit den bevrijdingsoorlog der Grieken tegen de Turken, in 1821.

Die man is 116 jaar geworden. Hij had altijd gehoopt tot na het jaar 1900 te leven; dan zou hij drie eeuwen hebben aanschouwd. Eene straat te Athene draagt zijnen naam.

Lichtstralen.

De socialistenpartij heeft, op haar laatste congres te Antwerpen, bepaald en officieel hare denkwijze doen kennen over de onderwijswestie. Er werd niet lang over beraadslaagd en men was het volkomen eens. De socialisten nemen doodeenvoudig het onderwijsprogramma der liberale partij voor hunne rekening.

Geen schooner bewijs kan men vinden van de waarheid dat het socialisme van het liberalisme afstamt. De socialisten, die zoozeer voor het invoeren van nieuwigheden zijn, brengen hier niets nieuws in; de socialisten, die slecht vinden al wat de Regeeringen gedaan hebben, die elkander tot hiertoe zijn opgevolgd, verlangan niets anders, in zake van onderwijs, dan het noodlottig werk van het laatste liberaal Ministerie herop te vatten.

Het socialisme wil dat het openbaar onderwijs onzijdig, wereldlijk, kosteloos en verplichtend zij, juist gelijk de liberalen.

Maar wat zouden de socialisten ook meer vragen dan onzijdige scholen, aangezien deze laatste, volgens het woord zelf van Vooruit, kweekscholen zijn van socialisten!...

Sedert eenigen tijd worden de wetten en besluiten gelijktijdig in de beide landstalen in den *Montieur* afgekondigd, en dit is niet meer dan billijk. Wij achten ons daarmede niet voldaan, zoolang de vertaaldienst van die wetten en besluiten niet beter zal ingericht zijn.

Tot staving van ons gezegde, halen wij

FEUILLETON VAN DE TRAM. 12

DE ZOT

door H. DE COCK-CRETEN.

— Ik trek er van door, ging de prelaat henen, altijd dezelfde droomerijen! wat kunt gij, in Godes naam, met de muziek uitmaken? kunt gij er mede de soep op tafel en uwe beurs vol dukaten spelen? Men kan, Goddank, zonder dergelijken prul leven en in den Hemel komen.

— Het is toch een braaf man, zei de priester tot Ernest; wat is er aan te doen? gij hebt van die menschen welke nooit boven het stoffelijke, nooit boven eten en drinken en geld, nooit boven de kleinachtige noodwendigheden der aarde den geest verheffen; zij hebben, wel is waar, hunne vijf zinnen des lichaams, maar zijn toch, och arme, zonder het te weten, zoo onvolkomen en zoo misdeeld. Hetgeen den man trouwens tot lof moet dienen, is dat hij laat geworden, en zeer verdraagzaam met allen omgaat; zijne spraak is rechtzinnig, zijn hart eenvoudig en zijn handel rechtvaardig en weldenkend; maar van gevoelen moogt gij bij hem niet reppen, dat is wezenlijk muziek voor den doove. O, Ernest, bedank den Heer, dat hij u een gevoelig hart geschonken heeft! gij lijdt wel bitter; alles snijdt u dieper door het gemoed; maar ook welke reine en verhevene genoegens smaakt gij niet, die anderen eenwig onbekend en ontzegd blijven!

— O Anna, zuchtte de jongeling, en zong hij: Indien Margareta toch hier ware!

— De mensch, ging de priester voort, is eene bron met twee springaders: hij spreekt zijne

Verboden over te nemen.

een paar knoeierijen aan uit de nummers van verleden Zaterdag en Zondag van het *Staatsblad*.

In het nummer van Zaterdag lezen wij, in 't Fransch:

Considérant que la fièvre aphteuse a été constatée, à diverses reprises, sur des animaux des dites espèces...

Dat is vertaald in 't Vlaamsch(?):

Overwegende dat het mond- en klauwzeer herhaaldelijk is vastgesteld geworden op dieren van bedoelde oorslag...

In het nummer van Zondag zegt de Fransche tekst, sprekende van de verwisseling van rentetitels:

Cette opération continuera les mois suivants...

En de Vlaamsche tekst luidt:

Die bewerking zal zich de navolgende maanden voortzetten!...

Eene bewerking die zich zelf voortzet dat is allergemaaklijkst: indien het vertaalkwerk voor den *Montieur* ook zijn eigen kon voortzetten, dan zou men de diensten kunnen missen van dezen die het nu zoo erbarmelijk verknoeien.

— X —

Ergens in Spanje heeft men eene groote oude schilderij ontdekt; de kenners zeggen, dat ze van den vermaarden Vlaamschen schilder Hans Memling is.

Bewijzen ontbreken echter.

Men biedt die schilderij te koop aan het Museum te Brussel voor 240 duizend frank! Zegge: Twee honderd veertig duizend frank!

De Commissie van het Museum is gunstig voor den aankoop van die schilderij voor die som.

Maar die Heeren der Commissie hebben zich reeds meer dan eens vergist, en vele gezetten vragen dat men, vooraleer die schilderij te koopen, eens goed uit de oogen zou zien.

We vragen dat ook, zooveel te meer, omdat er voor zoovele noodige en nuttige werken geen geld is.

Wordt er ergens eene statie, eene wachttuif, eene avondtrein, een stukke weg gevraagd; hoho! 't kost te veel geld.

Maar 240 duizend frank voor eene schilderij, dat is wat anders.

Want, versta wel: eens dat de Commissie van het Museum den aankoop goedkeurt, dan is er veel kans dat hij gedaan wordt.

't Is toch wonder dat enkele Heeren zooveel invloed hebben en dat gansche gemeenten en zelfs verscheidene gemeenten samen niets kunnen bekomen.

Is het te verwonderen, dat de bevolking soms de tanden toont?

— X —

Verleden Zaterdag heeft de Provincieraad van Henegouwen eenen Senator gekozen, in vervanging van den socialist Bufquin des Essarts, ontslaggever. Zes en tachtig leden namen deel aan de stemming. Er waren drie kandidaten.

In de eerste stemming bekwamen de Heer Lafontaine, socialist, 33 stemmen; de Heer Pirmez, katholiek, 25 stemmen, en de Heer Giroul, liberaal, 22 stemmen.

Er moest dus herstemd worden tusschen de Heeren Lafontaine en Pirmez. In deze laatste werd de Heer Lafontaine gekozen met 43 stemmen tegen 33 gegeven aan den Heer Pirmez. Tien liberalen hadden zich onthouden en 10 anderen hadden voor den socialist gestemd.

Ziedaar nogmaals het zoogezegde anti-socialisme der doctrinaire liberalen op heeter daad betrapt!

— X —

De Heer Minister van Oorlog heeft de aandacht der korpsversten gevestigd op de mis-

gedachten en zingt zijne gevoelens. Oh! indien het mij te doen ware, dan deed ik de muziek doordringen tot in de besneeuwde stulpjes der noordpolen. Geene ruwe zeden meer, al ware het ook in een hutje der heide, waar gij onder het strooien dak, aan den leemen muur, tegen de vermoldde vitzen een speeltuig hangen vindt. De ouders meenen, dat zij veel, dat zij genoeg doen met hunne kinders kost en kleeren te verschaffen, slechts voor het lichaam, en laten het hart van hunne leerlingen, dat edel juweel der schepping, die groote bron van later verdriet of genoegen, zonder zorg en kweking. Vreemden leeren hunne kinders lezen, schrijven en de talen van den aardbol, maar vreemden leeren niet gevoelen. Kon toch de muziek de huisgodin worden der gezinnen, dan spraken binnen eenige jaren de rechtbanken minder vonnissen uit; dan vermoldde het schavot op het graf van den laatste beul... Hoevele harten van booswichten, hadden zij op den schoot hunner moeder maar eenige dagen mogen kloppen op de maat van de beschavende muziek, waren voorbeeldige burgers der maatschappij geworden!

Ernest zag den priester verwonderd aan.

— Ja, ja, ik overdrijf niet, stak hij plechtig den arm uit. Hadden toch de arme landlieden, de krom geslaafde werkmans een weinig muziek om hun gevoelens te verrijnen, hunne geest te verheffen en hunne ziel te zaligen! Maar al de dagen des levens staan zij, om zoo te zeggen, gekromd op de spade, in den ploeg des arbeids, het edele hoofd van den koning der schepping ten gronde gebukt, nevens de stomme en slavende dieren van hunne stallen; en dat alleen om eenen schotel aardappelen, om een stuk zwart brood, om eenen lap kleeren. De muziek, zegt men, is maar goed voor Heeren? O, Heeren moeten dan alles hebben!...

Ernest, de avond is zoo zoet, eene lucht van melk en honing, doorbalsemd met geurige uit-

bruiken die in de kazernen worden waargenomen met betrekking tot het verkoopen van eetwaren door de cantine-houdsters. Sommige eetwaren worden er aan schandelijk hooge prijzen verkocht. Men doet er meer voor margarine betalen dan goede boter kost.

't Is te hopen, dat men daar een einde zal weten aan te stellen, want onze soldaten kunnen hunnen pree gemakkelijker verkrijgen, zonder dat zij op zoo schandalige wijze afgezet worden.

— X —

Voor de weinige maanden dat de socialisten in de Kamer zitten, hebben zij reeds eenen schoonen bilan:

M. Vandervelde werd zesmaal tot de orde geroepen; M. Anseele, 5; M. Furnémont, 4; M. Demblon, 4; M. Smeets, 3; M. Callewaert, 3, enz., enz.

Overigens ze geven van die tot de orde roepingen den brui, omdat deze toch geene stoffelijke bekrachtiging hebben.

Dit bewijst, dat men het reglement der Kamer moet strenger maken en tegen de onderbrekers en ruststoorders werkelijke straffen bepalen.

Een beetje statistiek.

Het personeel van de Staats-Spoorwegen bevat 42972 mannen, dit is, 6514 ambtenaars, 1468 aangename beambten; 34163 bestendige werklieden; 797 hulpwerkers. Een echt leger, zooals men ziet.

— Op 31 December 1893 beliep de bevolking van België 6,262,272 inwoners, met 1,154,126 inwoners voor de provincie Brabant alleen, en 186,564 voor Brussel. Antwerpen heeft de talrijkste bevolking, 247,440 inwoners.

— Er hebben in 1893, 47,065 huwelijken in België plaats gehad, waarvan 9,483 in Brabant; er zijn van eenen anderen kant in datzelfde jaar 497 echtscheidingen uitgesproken geweest, waarvan 213, bijna de helft, in Brabant.

— Er bestaan in de wereld 3,985 fabrieken van papier, waarvan de helft verbruikt wordt in de drukkerijen. De gazetten alleen verbruiken 600 miljoen ponden papier!! — En zeggen, dat de kleine *Tram* daarin medetelt!!! Alle geluk!

— Zekere *conomisten*, ontmoedigt en twijfelzuchtig, beweren, dat het mensdom van honger en armoede zal sterven op hoopgraan en goud!! Voor 't graan nog niet, al heeft men onlangs in de Vereenigde-Staten ondervonden, dat het voordeeler was de stoommachines te stoken met graan, in plaats van kolen, waaraan men gebrek leed.

Maar het goud vermenigvuldigt van jaar tot jaar. In 1893, werden er in de gansche wereld 234,000 kilogrammen goud opgebracht, gelijk staande met 807 miljoen fr. Van 1850 tot 1856 werd er jaarlijks 201,750 kilo's, of voor 693 miljoen fr. goud opgebracht; van 1856 tot 1860, 205,058 kilogr. of 707 miljoen fr.; van 1881 tot 1884, maar 140,000 kilogr. jaarlijks, of voor 480 a 490 miljoen fr.

De landstreken welke het meest goud opleveren zijn: de Vereenigde-Staten, 54,100 kilogr. in 1893; Australië, 53,598; Afrika, 44,096; Rusland, 37,325; China, 12,678; Griekenland, 884, en Japan, 728 kilogr.

— *Paardenvleesch*. — In Parijs verkopen 200 slachters paardenvleesch. De eerste paardenslachterij werd geopend den 9 Juli 1866, en men at er dat eerste jaar 902 paarden; in 1867, 2089; in de drie laatste maanden van 1871, jaar der belegering, at men te Parijs 64362 paarden; in 1072, 5034, in 1878, 10800 en in 1893, 21,277!

wasemingen van jasmijn, roos en viool, zijgt door de loovertakken van den boomgaard neder. De vroege oogstappel bloost met zijne roode koontjes aan het bevede twigje; de vroege lenteker vonkelt als roode vuurbolletjes tusschen de donkergroene bladers; de bergen verzinken en ontgeesten in de blauwe nachtdampen van de ontslapende natuur. De maan komt met haar lachend aanschijn achter de zwarte kruin der populieren opgepraald, als zachtzinnige en minnende vorstin van het gesternte, spiegelt zich betoverend in het heldere beekje, in de glazen pannen op de daken der hoeven, en schijnt den blauwen rook die uit de schouwen opstijgt, gevallen te aanvaarden als eene wierookwolk, haar, bij hare intrede in het firmament, toegezwaid.

— Oh! riep Ernest, de natuur is zoo lief voor die haar gevoelens!

De priester gaat voort! Het wit geribd ammelaken wordt van de tafel der hoeve weggenomen; de pachter heeft plechtig, zijne blauwe muts in de hand, den Heer gezegend voor den malschen wasdom der korenaren, en geheel het huisgezin, spierige zonen, huppelende dochters, schertsende dienstboden, bedaarde dagwerkers, vlieën zich onder den appelboom op den bebloemen zodem neer, stemmen hunne speeltuigen, vangen aan en verlustigen zoo den avond tot het uur der nachtrust hen ten bedde lokt. De mannen spelen, de vrouwen zingen verrukkend tegen den nachtegaal in. Het zwoegen van den dag is vergeten, en al deze zielen, gedurende de heete zon, voor het harde dagelijksch brood in het zweet des aanschijns, tot den nederigen arbeid der slavende dieren afgetrokken, hebben eenige oogenblikken in hunne natuurlijke groetheid gezeteld en zich herinne, dat zij God voor oorsprong en voor einde hebben.

— Ernest, zoo kon het zijn, Ernest, zoo moest het zijn; maar, eilaas! zoo is het niet. Het leven

— Weet men dat het in de Vereenigde-Staten van Amerika is, dat men de meeste bibliotheken vindt? Er zijn daar 4000 bibliotheken, bevattende samen meer dan 31 miljoen boekdeelen, waarvan 27 miljoen gebonden. De Staat Massachusetts, met 2,200,000 inwoners, heeft 500 bibliotheken met 3 miljoen boeken. De Staat New-York, insgelijks 500 bibliotheken, met 4,500,000 boeken en 6 miljoen inwoners, Eindelijk Pennsylvania, met 350 bibliotheken, 3 miljoen boeken en 5,500,000 inwoners. — Een rijke Amerikaan, M. Standford, heeft aan de bibliotheek van zijn land een geschenk gedaan van 100 miljoen frank!

— *Talen gesproken in België*, volgens de officieele optelling van 1890: 2,485,072 inwoners spreken alleenlijk Fransch; 2,744,277 alleenlijk Vlaamsch; 32,206 Duitsch; 700,997 Fransch en Vlaamsch; 58,590 Fransch en Duitsch; 22,413 Vlaamsch en Duitsch; 36,185 spreken die drie talen; en eindelijk, 4992 spreken niet eene der drie volkstalen, er inbegrepen de stoomdooven.

Uit het kanton Landen.

Dinsdag ll., te 3 ure 's morgens, waren de inwoners van Laar te been, vroeger nog dan naar gewoonte, doordien de noodklok onheil klonk. De schuur en stallen der winning Eug. Bartholomé stonden in vuur en werden vernield. Het vee werd gered; de huizing bleef haaf. Bij overeenkomst tusschen eigenaar en Maatschappij *La Belgique* is de schade berekend op 3146 fr. Oorzaak onbekend.

De Influenza-ziekte, die hier en in de omstreken niemand met vrede liet, schijnt thans naar elders verhuisd. Maar nu hebben wij nieuwen kommer: de gevallen van schielijke dood zijn opvallend menigvuldig. Zoo vernam men Zaterdag uit de nabuurt het haastig overlijden der Heeren Franc. Maison, oud-burgemeester te Raedtsheven; Edw. Laporte, eigenaar te Wanghe; J. Masson, negociant te Overhespen, en Eerw. Heer 's Hertoghen, pastoor van Oplinter.

De lezers van *De Tram* alhier volgen met belangstelling de bespreking of juist, den redetwist over het ontwerp van waterleiding te Sint-Truiden. De meesten vragen zich af, hoe het komt dat het water te Sint-Truiden over ettelijke jaren nog overvloedig, helder en gezond, nu opeens ontbreekt, slecht is en onbruikbaar. Dit is zooveel te meer opvallend en onduidelijk, daar de stad geene groote of dicht opeengepakte bevolking heeft, daar de openbare plaatsen, straten en woningen eene voldoende oppervlakte en ruimte hebben. Anders is het gesteld met Luik, Antwerpen en Brussel, of zelfs met kleine steden, die dan nog soms in een dal liggen.

Eene waterleiding is eene zeer dure en kostenrijke inrichting, en waarvan de werken, na tijd, door vergaan en verslijten, om zoo te zeggen, moeten herbegonnen worden. Ondertusschen valt aan onderhoud en reparatie dikwijls te werken. De Brusselsche dagbladen halen bijna wekelijks aan dat, dan hier, dan daar, door moedwil of door toeval, een ongeval voorkomt aan de waterleiding, gevolgd van eene kleine overstroming over straten, in magazijnen, winkels en vooral kelders, met den nasleep van reparatiën, processen en schadevergoeding. Voegt er bij dat, ook met eene waterleiding men niet verzekerd is van zuiver en gezond water te hebben. Er zijn overal nog putten die voor geene waterleiding moeten onderdoen. — Indien de bestaande putten niet de voldoende hoeveelheid water leveren, is er geen middel om op openbare markt- en andere plaatsen een zeker getal nieuwe putten te delven, diep en

ware zoo schoon voor elk kind des Heeren, indien de som der reine vermaken onder de ledematen van het groote huisgezin der menschen verdeeld ware. Maar de arme lijdt gebrek tot in hart en ziel. De zon in het firmament geworpen en aangestoken voor Laplander en Indiaan, voor Koning en bedelaar, kon zij gekocht worden, werd nog naar de paleizen der grooten vervoerd!

— Mag ik u iets vragen? viel Ernest in.

— Ja, beste, al wat u mag aangenaam wezen.

— Gij die zoo in staat waart het welzijn uwer natuurgenoeten te behartigen en te bewerken, hoe hebt gij u dan, o hart zonder weerga, zoo onzijdig van hen verwijderd, om hier nuttelooze dagen te slijten?

— Ach! Ernest, zuchtte hij weer en wees hij als vroeger van zich af, de menschen! de menschen!

— Ik heb mijn verdriet wel in uwen boezem gestort, vertrouwd mij dan nu ook het uwe!

— Ik heb geen verdriet, beet hij weemoedig af.

— O, bestrijd mij dan toch niet, ging Ernest nog maar voort: gij hebt geleden, beste, gij hebt veel geleden; een hart gelijk het uwe draagt diepe wonden; uwe ziel schijnt zoo verbittert!

— Verbittert! Ernest, hebt gij reden gehad om mij zulks te verwijten?

— O, neen, neen, greep hem de jongeling giftig bij de hand, vergeef mij deze onbedachte gissing; neen, uwe schoone ziel kan niet verbitteren.

— Ernest, vroeg hij, hebt gij des avonds ooit eenen oogslag het blauwe azuur ingeworpen? Hoe ontelbaar is het leger der sterren en hoe peilloos het diep der hemelen!

— Gij spreekt mij zoo geheimzinnig, zag hem de jongeling aan.

— Ernest ik tel vijf en veertig jaar, maar na vijf en veertig miljoenen jaren zal ik nog bestaan, nog denken, nog kennen, nog willen en gevoelen, zooals op den dag van heden.

sterk, en daarop eene solide pomp tot kosteloos gebruik der nabuurt. Zulke kosten zijn als berekend en loopen zoo hoog niet, vermits de meeste eigenaars hunne woning voorzien van put en pomp. Eindelijk, indien inwoners klagen over gebrek aan hoedanigheid of hoeveelheid van water, is dit hun eigen niet te wijten? Een put wordt zelden onderzocht en nog meer zelden gerepareerd. Bij koop of huring vraagt men of er een put is; maar in welken staat die zich bevindt, zoover wordt het onderzoek niet gedreven. De verkooper of de eigenaar bevestigen, dat de pomp overvloedig en zuiver water geeft; doch al hunne voorzaten hebben hetzelfde bevestigd. Aan menigen waterput werd sedert onheuglijke tijden nooit gewerkt om dien of te kuischen of te verdiepen of te repareren. Ons inziens, moest men te Sint-Truiden het zekere en goedkope verkiezen boven het onzekere en kostbare. FANERY.

Stads- en Provincienieuws.

EERSTE COMMUNIE.

Morgen Zondag, heeft in onze hoofdkerk de eerste Communie plaats voor de kinderen der parochie van O.-L.-Vrouw, en in de kerk van Sint-Pieter, voor de kinderen der buiting.

Hoe menig hartje heeft deze laatste dagen geklopt van blijdschap en geluk! De eerste Communie, de schoonste dag van het leven, de onvergetelijke dag, tot denwelke al de wenschen, al de hoop onzer kindsheid strekken, brengt niet minder vreugde en genot in de verrukte harten der ouders dan op het engelachtige gelaat der kleine Communicanten. Gelukkige families, waar dit heilzaam feest zich christelijk bereidt! Gelukkige ouders, gelukkige kinderen, wier vreugde niet gepaard gaat met te veel kummernis, met al die noodzakelijkheden door dien grooten dag min of meer aangebracht.

Gelukkig vooral, duizendmaal gelukkig die kinderen, welke eene verstandige en oprecht christelijke bezorgdheid, van stoffelijke en ijdele gemeenschappen en ingenomendheden bevrijdt! latende aan dezen onvergetelijken dag zijn zuiveren en zachten stoet van eendlooze indrukken, herinneringen en zegeningen, zoo ondoordringelijk, zoo duurzaam dat hunne wederkomst nog jaarlijks al de harten, jong en oud, van eene niet te beschrijven aandoenlijke en weldoende ontroering doentrollen.

Ach! ouders, waarom soms dien dag aan uwe onnoozele kinderen slechte voorbeelden en ontstichtende gelegenheden gegeven... van onmatigheid en van bedelarij, zooals het hier nog al veel gebeurt!

Gilde der Ambachten en Neringen van Sint-Truiden. — Zondag, 28 April, om 6 ure, vergadering van de Gilde der Houtbewerkers;

Om 7 ure, vergadering van de Handwerkersgilde. — Voordracht.

Maandag, 29 April, om halfnegen, vergadering der Schoenmakersgilde.

Het tooneelfeest verleden Zondag door de Gilde gegeven en opgeluisterd door hare keurige Harmonie, heeft waarlijk aan de algemeene verwachting beantwoord. Het schoone tooneelspel, *In 't jaar één der socialisten*, en 't luimige blijspel, *Een liedje van moeder*, evenals de aangename kluchtlieders hebben aller goedkeuring en warme toejuichingen verworven.

Geen wonder, dat de overgrootste menigte toeschouwers, waarvan de ruime zaal van 't Seminarie opgepropt was, zoo blij gestemd huiswaarts keerden en openlijk het verlangen uitten van meermaals op een zoo aantrekkelijk feest vergast te worden.

Men heeft nu ook eens vooral bevonden dat de genomen maatregel van alleen het mans-

volk toe te laten groot noodig was; anders hadden velen aan de deur der zaal moeten rechtsomkeer maken.

Op de Stierenkeuring, welke Maandag op het *Tichelrij*, buiten Brusthempoort, plaats had, waren een 50tal stieren aangebracht, welke bijna alle voor schoone beesten konden doorgaan.

De premien zijn door de Jury toegekend geworden als volgt:

1ste premie, fr. 175, Mathei, Lambert, van Jeuck.

2^e premie, fr. 150, Beets, Alphons, van Sint-Truiden.

3^e premie, fr. 100, Jadoul, Nicolaus, van Bernissem.

4^e premie, fr. 75, id. id.

UIT LOON.

De Maatschappij der Fanfaren werkt onverpoosd aan de feestelijkheden, welke zij voor Zondag, 28 April aanstaande, inricht, ter gelegenheid van haren 25ste verjaardag. Zij mag van heden af roemen op den bijval welken het door haar aangekondigd Festival overal genoten heeft. Twee en veertig Muziekgenootschappen zullen er aan deel nemen. Ik heb vernomen, dat de herbergiers, in elke wijk waar een kioskaal staat, het op hunne kosten gaan gereed maken. Dat is een goed gedacht: Vooreerst, 't zijn de herbergiers bijzonder die voordeel uit de feesten moeten trekken; verder, dat zal de groote onkosten welke de Fanfaren zich getroosten, een weinig verzachten; eindelijk nauwer vermijdt de eentonigheid in den bouw der kiosken.

Ongetwijfeld zal de middagstoet een prachtige aanblik opleveren in de bevlagde straten der stad! De huizen zullen hun kermisgewaad nog aan hebben, want er mag niet vergeten worden, dat het dien dag kermis is te Loon.

Het Speelhof zal 's avonds te klein zijn voor dien verwachten toeloop van volk, dat bij het prachtig vuurwerk zal aanwezig zijn. Vreemde Maatschappijen zullen ondertusschen beurtelings de menigte door hare blijde akkoorden verlustigen.

Ons Fanfaregenootschap is dapper aan het werk geweest voor het inrichten dezer feesten. Wij zijn verzekerd dat het op Zondag aanstaande een erekrans van lof en dankbetuigingen zal inoogsten! Wij staren van nu af onzen welkomgroet aan alle vreemdelingen die onze feesten zullen bijwonen.

De jaarmarkt van verleden Maandag was voorzien van talrijke en goede paarden, doch de onderhandelingen lieten te verlangen, daar de kooplieden onzen marktdag schenen vergeten te hebben.

Op de stierenkeuring van denzelfden dag waren ook buitengewoon veel stieren ten toon gesteld.

Onze kermisdagen zijn allerrustigst afgevoelen, en men ziet met de beste hoop den grooten Festivaldag naderen, hoewel vele vreemdelingen reeds onze stad bezochten. Bij nacht echter was het zoo niet gesteld, want onze straten waren alsdan ingenomen van eenige nachtraven, die niet ophielden door gehuil en geschreeuw de rust der vreedzame inwoners te storen. Waarlijk het is onbegrijpelijk, dat wanneer eenieder door eene kudde bengels in zijne rust gestoord wordt, onze politiemannen zoo gerust op hunne twee ren slapen kunnen!

WELLEN. — Maandag had te Wellen de begrafenis plaats van J.-J. Fourier, gemeenteadvocaat te Wellen. Zijne goedaardigheid en oprechtheid hadden hem een groot getal vrienden verworven, die het zich eenen plicht rekenden der dierbaren overledene naar zijne laatste rustplaats te vergezellen.

BORGWORM. — Zondag nacht zijn te Borgworm 4 huizen ten gronde afgebrand. Men heeft de meubels kunnen redden. Het verlies wordt op 15,000 fr. geschat. Alles was verzekerd, schijnt het.

CORTESSEM. — Verleden Zaterdag heeft zich eene 40jarig vrouw in eenen stal verhangen. De oorzaak dezer wanhopige daad is onbekend.

MUNSTERBILSEN. — Eene jammerlijke gebeurtenis heeft onze anders zoo vreedzame gemeente verbaasd. Een jongeling van 18 jaar heeft een einde aan zijn leven gesteld met zich te verhangen. Niemand weet iets van de oorzaak dezer zelfmoord.

BINNENLAND.

LUIK, 25 April. — Eene depeche uit Rome meldt dat Mgr. Doutreloux, Bisschop van Luik, in de Eeuwige Stad is aangekomen.

Klein geld. — Men weet dat er door den Minister van financiën een ontwerp is ingediend tot ontmuntung van een aantal stukken van 1 en 2 centimen. De Middensectie vraagt de afschaffing der stukken van 1 centiem (duittjes) en het slaan van nickelmunt met een gat in 't midden. Ook vraagt men dat er eene boete worde gesteld op het uitgeven van vreemde sous.

Eene fabelachtige nalatenschap. — Het schijnt dat de beruchte nalatenschap van wijlen den heer Godart, onlangs overleden te Couderont, nabij Bordeaux, toekomt aan 14 huisgezinnen, wonende te Frameries, Cuesmes, Havré, Flénu en Maubege. Die 14 gezinnen zouden de eenige ware afstammelingen zijn van genoemden heer Godart. Binnen kort zal men eenen advocaat van Bergen aanstellen, om de belangen van al die Godart's te verdedigen. De nalatenschap belooft ruim 22 miljoen.

De grootste rijkdaars der wereld. — Bij gelegenheid des huwelijks van Graaf de Castellane met Miss Gould, geeft *Le Gaulois*, naar een werk opgemaakt in 1884, de lijst der twaalf rijkste kapitalisten van de wereld, op onzen tijd:

Jay Gould, Amerikaan, 1,375 miljoen.
J.-W. Mackay, Amerikaan, 1 milliard 250 miljoen.

Rotschild, Engelschman, 1 milliard.
Vanderbilt, Amerikaan, zeshonderd vijftien-twintig miljoen.

Jones, Amerikaan, vijfhonderd miljoen.
Hertog van Westminster, Engelschman, vierhonderd miljoen.

John, J. Astor, Amerikaan, tweehonderdvijftig miljoen.

M. Stewart, Amerikaan, honderd vijftig miljoen.
J.-G. Benett, Amerikaan, honderd vijftig miljoen.

Hertog van Sutherland, Engelschman, honderd vijftig miljoen.

Hertog van Northumberland, honderd vijftien-twintig miljoen.
Markies de Duté, honderd miljoen.

Priesterlijke benoemingen.

De Eerw. Heer J. Fontaine, pastoor te Dolembreux, is verplaatst naar Grand-Hallet.

De Eerw. Heer Saur, kapelaan te Andrimont-S.-Roch, is pastoor benoemd te Dolembreux.

De Eerw. Heer J. Piette, professor aan College van Visé, is kapelaan benoemd te Lize.

DE MAAND MEI

luisterlijk gevierd in 't Heiligdom van O.-L.-V. Behoudenis der zieken te Cortenbosch.

ORDE DER KERKELIJKE DIENSTEN.
Alle dagen der maand de eerste Mis te 6 ure; de tweede te 7,15 ure, na de aankomst van den trein uit Sint-Truiden; de derde te 9 ure.

Het Lof te 3 ure. Dit Lof wordt alle dagen gezongen tot devotie der bedevaarders, die 's namiddags O.-L.-V. te Cortenbosch komen vereeren.
Zon- en heilighdagen, Sermoen onder de missen van 6 en 9 ure en onder het Lof.

PLECHTIGE NOVEN
Van den 5 tot den 13 Mei,
opgeluisterd door meivogeldige en talrijke Processiën.

ORDE DER KERKELIJKE DIENSTEN.
Alle dagen 6 heilige missen, 3 sermoeën en Lof.

De eerste Mis te 5 ure, waarna sermoen; de tweede te 6 ure; de derde te 6 1/2 ure; de vierde te 7,15 ure, na de aankomst van den trein uit Sint-Truiden; de vijfde te 8,15 ure, na de aankomst van den trein uit Hasselt; de zesde te 9 ure, plechtige Hoogmis met sermoen.
Het Lof te 3 ure.

's Avonds, Rozenkrans, groot sermoen en zegen met het Allerheiligste, te halfacht.
ZONDAG, 5 MEI, te 9 ure, pontificale Hoogmis, opgedragen door den Zeer Hoogwaardigen Heer G. Creis, Prelaat van Averbode.

ZONDAG, 12 MEI, te 9 ure, plechtige Hoogmis, door de EE. PP. Minderbroeders van Sint-Truiden, opgevolgd van de groote en vermaarde processie van O.-L.-V. van Cortenbosch.

De Sermoeën zullen gedaan worden door den Eerw. Heer F. VAN Noppen, Prior der Abdij van Grimbergen (Brussel), en door den Eerw. Heer G. VAN HOVE, Leeraar der Godsgeleerdheid aan de Abdij van Averbode.

AFLATEN.
Vollen Aflaat eenmaal te verdienen door al de geloovigen, die op eenen der dagen der Noven, na gebicht en gecommuniceerd te hebben, Maria's Heiligdom te Cortenbosch bezoeken en er bidden ter intentie van Zijne Heiligheid. Bovendien kan men te Cortenbosch op dezelfde voorwaarden nog verdienen:

Vollen Aflaat op eenen dezer zeven dagen: O.-L.-V. LICHTMIS, BOODSCHAP, VISITATIE, HEMSELVAERT, GEBORTE, PRESENTATIE en ONEVLEKTE ONTVANGENIS.

Vollen Aflaat eens in 't jaar, op eenen dag naar verkiezing.
Aflaat van 100 dagen, zoo dikwijls men de herk van Cortenbosch bezoekt en er eenigen tijd bidt voor de gewone intenties.

BIJZONDERE BERICHTEN.
1. Voor en na al de diensten, worden zij, die zulk verlangen, in de sacristij ingeschreven in het schoen Broederschap van O.-L.-V.

2. Gansch het jaar door, kan elkeen, bij O.-L.-V. te Cortenbosch, hetzij mondeling hetzij schriftelijk, bijzondere novenen van gebeden bestellen. — Deze beginnen altijd 's Donderdags, wijl zij dien dag, na de plechtige bedevaardersmis, aan de aanwezigen afgekondigd en aanbevolen worden.

3. Op aanvraag wijl men er op alle uren paternosters, medailles, kruisen, scapulars, beelden, enz. Deze en andere godsdiensstige voorwerpen kan men zich bij de kerk aanschaffen.

4. Al de treinen uit Hasselt houden te Cortenbosch stil: 's morgens om 7,50 en 's avonds om 2,45, 4,50 en 7,50 ure. — De treinen uit Sint-Truiden houden stil: 's morgens om 6,50 en 9,31; 's avonds om 1,15, 6,10 en 8,15 ure, op 4 minuten afstand van Maria's Heiligdom.

ORDE DER PROCESSIËN.
Maandag, 6 Mei, de processieën van Hasselt, Ulbeek, Schurhoven, Wellen, Loon en Sint-Pieter.

Dinsdag, 7 Mei, de processieën van Cosen, Nieuwerkerken, Kerniel, Melveren, Binderveld, Runckelen, Gorsun en Halmael Bevingen.

Woensdag, 8 Mei, de processieën van Alken, Herck-Sint-Lambert, Groot-Gelmen, Klein-Gelmen en Engelmanshoven.

Donderdag, 9 Mei, de processieën van Zeperen en Houperlingen.

Vrijdag, 10 Mei, de processieën van Brusthem en Weyer.

Zaterdag, 11 Mei, de processie van Stevoort.

Zondag, 12 Mei, de processie van Ordingen.

Maandag, 13 Mei, de processieën van Sint-Truiden en Gellenden.

De EE. HH. Pastoors der overige parochiën of Bestiaars van geestelijke gestichten, enz., die O.-L.-V. te Cortenbosch in processie komen vereeren, kiezen zich eenen dag naar goeddunken, met verzoek den Eerwaarden Heer Pastoor te verwilligen van hunne aankomst.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden
Aangiften van den 20 tot den 26 April.

GEBORNTEN
Mannelijk: 3. — Vrouwelijk: 2.

HUWELIJKEN
Billen, Hubertus, met Beckers, Elisabeth. — Coopmans, Hendrik, met Staels, Maria. —

Swartenbroux, Joseph, met Renard, Melania — Thomas, Lodewijk, met Putgens, Hendrika

OVERLIJDENS
Moers, Clementia, oud 34 jaar, echtg. van Niesen, Guilielmus. — Herkens, Joseph, oud 62 jaar, echtg. van Neven, Maria. — Hermans, Lodewijk, oud 21 jaar, ongh. — Bessemans, Anna, oud 67 jaar, echtg. van Goossens, Felix. Kinderen onder de 7 jaren, 1.

Burgerlijke stand der stad Borg-Loon.
Aangiften van den 18 tot den 24 April.

GEBORNTEN
Mannelijk: 1. — Vrouwelijk: 0.

HUWELIJKEN, 1.

OVERLIJDENS
Mannelijk: 1. — Vrouwelijk: 0.

Kinderen onder de 7 jaar, 0.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 27 April.

Tarwe, 100 kil. fr. 13,50
Koren, 100 " " 12,50
Haver, 100 " " 12,50
Garst, 100 " " 15,50

Aardappelen de 100 kil. 9,00 fr. Boter, de kilo 2,40 fr.

Op de markt van Zaterdag, 27 April, waren te koop gesteld: Koeien 80; Vaarzen 40; Ossen 20.

TONGEREN, den 25 April.

Tarwe, 103 kil. fr. 13,75 tot 14,25 op 0,50
Spelt, 100 " " 12,00 tot 13,00 op 0,00
Rogge, 100 " " 10,25 tot 10,75 op 0,50
Haver, 100 " " 11,50 tot 12,00 op 0,00
Garst, 100 " " 13,00 tot 14,00 af 0,00

Aardappelen: roode, 100 kil. fr. 00,00 op 0,00, witte, 100 kil. fr. 8,25 op 0,00, platte, 100 kil. fr. 00,00 op 0,00. Hooi, 1000 kil. fr. 00,00 af 0,00. Stroo, 1000 kil. fr. 00,00 af 0,00. Boter de kilo fr. 2,60 op 0,00. Eieren, de 26, fr. 1,60 op 0,10.

VERSCHEENEN

bij JOS. LEENEN, uitgever van *De Tram*

Iets over het Socialisme

DOOR EEN WAREN VOLKSVRIEND

Prijs: 10 c. — Per 50 ex., fr. 3-50; per 100 ex., fr. 6-00.

De Groot- Vicaris van Luik, Mgr Rutten, aan wiens oordeel men het vlugschrift onderworpen had, schreef aan den opsteller de volgende woorden: » Dit werkje is zeer goed en zal ongetwijfeld de beste vruchten dragen. »

Beurre de Hesbaye superfin

GARANTI PUR

de la Ferme J.-J. BEAUDUIN, Rosoux.

EN VENTE

au Magasin d'Épicerie, Merceries et Liqueurs

CL. VRANCKEN,

Rue de Namur, 10, Saint-Trond.

Sint-Truiden. — St-Joris' Beganckenis

Groote PRIJSKEGELING

50 fr. gewaarborgd fr. 50

Bij de kinderen Genar, n° 60, te Schurhoven, zal op Zondag, 28 APRIL 1895, eene Prijskegeling plaats hebben voor eene gewaarborgde som van 50 frank.

1^e prijs, fr. 20-00; 2^e, 15-00; 3^e 10-00. Eereprijs, fr. 5-00.

Voor de meeste heulen, fr. 5-00.

Dekegeling zal beginnen van 8 ure 's morgens en eindigen te 6 ure 's avonds, waarna onmiddellijk de kaveling.

REGLEMENT.
Art. I. De inzet is bepaald op 15 centimen den heul van drie worpen.

Art. II. Om aan de kaveling te kunnen deel nemen moet men minstens 16 kegels in ééne heul geworpen hebben.

Art. III. De beurt van iederen medekavelaar zal door het lot aangeduid worden.

Art. IV. Alle tien heulen zal de baan heropgemaakt worden, maar geenszins gedurende de kaveling.

Verder zal het reglement, bij de kegelbaan aangeplakt, stiptelijk moeten gevolgd worden.

In geval van slecht weder zal de Prijskegeling verschoven worden tot den volgenden Zondag, 5 Mei.

Alle liefhebbers worden op deze Prijskegeling uitgenoodigd.

REIZIGER.

Wordt terstond gevraagd voor Sint-Truiden en omstreken een geschikt persoon, Heer of Dame, uit den goeden burgerstand, om te reizen bij particulieren.

Francobrieven met opgave van tegenwoordigen werkkring, leeftijd en referentiën, aan den H^r Henri Kessels, te Tongeren, eigenaar der *Groote Magazijnen van Wittegoederen, Modes, Nieuwigheden en alle Weefsels voor Damen-, Heeren- en Kinderkleding*, die, op verlangen, door het Huis worden vervaardigd.

tember; 11, 12, 13 en 14^e linieregimenten, van 30 Mei tot 28 Juli; 1 en 2^e regimenten, jagers te voet, van 16 Juli tot 15 September; 3^e regiment jagers te voet, van 6 Mei tot 3 Juli; 2, 3 en 4^e bataillons, van 13 Mei tot 1 Juni.

De militanen van het regiment der grenadiers, en van het 2, 3 en 4^e bataillon carabinieri der klas van 1892 zullen den 31 Augustus in tijdelijk verlof naar huis gezonden worden tot het termijn der schietoefeningen van 1896, alsmede het 1^e bataillon carabinieri, dat den 15 September zal volgen.

Patriarchen.

Volgens een schrijver van een Hollandschen pater Redemptorist, missionaris in Brazilië, woont te Legoa de Alleluia (staat Rio-Grande-de-Sul) een 130jarige geneesheer, die thans nog eene drukke practijk heeft.

In 1891, vierde hij de honderdste verjaring zijner bruiloft. Hij heet Domingos Ferreira de Bruz, en trouwde toen hij 26 jaar oud was. Zijne vrouw heet Maria Florida. Deze had over 4 jaar den ouderdom van 114 jaar bereikt.

Die brave wederheft heeft haren niet min dan 16 maal met eenen tweeling verrast. Verder kreeg ze nog 7 kinderen, in 't geheel dus 39 spruiten.

In 1891 waren van die 39 kinderen er slechts 4 gestorven; al de anderen genieten eene bloeiende gezondheid. Op het honderdjarig bruiloftsfeest waren niet min dan 320 rechtstreeksche afstammelingen tegenwoordig.

Toen woonden de oudjes nog altijd in hetzelfde huis, waarin de dokter geboren was, en dat zijne ouders indertijd gebouwd hadden. Geen der beide ouderlingen had ooit gewild, dat er iets aan veranderd werd.

Onlangs nog heeft de missionaris den grijzen patriarch bezocht. Hij was weer heel gezond, volkomen helder van geest. Nu nog wordt hij, vooral door de zwarten, als een uitstekend dokter geroemd.

Anderzijds wordt uit Athene het overlijden gemeld van Andreas Haftas, den laatsten overlevende uit den bevrijdingsoorlog der Grieken tegen de Turken, in 1821.

Die man is 116 jaar geworden. Hij had altijd gehoopt tot na het jaar 1900 te leven; dan zou hij drie eeuwen hebben aanschouwd. Eene straat te Athene draagt zijnen naam.

Lichtstralen.

De socialistpartij heeft, op haar laatste congres te Antwerpen, bepaald en officieel hare denkwijze doen kennen over de onderwijskwestie. Er werd niet lang over beraadslaagd en men was het volkomen eens. De socialisten nemen doodeenvoudig het onderwijsprogram der liberale partij voor hunne rekening.

Geen schooner bewijs kan men vinden van de waarheid dat het socialisme van het liberalisme afstamt. De socialisten, die zoozeer voor het invoeren van nieuwigheden zijn, brengen hier niets nieuws in; de socialisten, die slecht vinden al wat de Regering gedaan hebben, die elkander tot hiertoe zijn opgevolgd, verlangen niets anders, in zake van onderwijs, dan het noodlottig werk van het laatste liberaal Ministerie herop te vatten.

Het socialisme wil dat het openbaar onderwijs onzijdig, wereldlijk, kosteloos en verplichtend zij, juist gelijk de liberalen.

Maar wat zouden de socialisten ook meer vragen dan onzijdige scholen, angezien deze laatste, volgens het woord zelf van Vooruit, kweekscholen zijn van socialisten!...

Sedert eenigen tijd worden de wetten en besluiten gelijktijdig in de beide landstalen in den *Moniteur* afgekondigd, en dit is niet meer dan billijk. Wij achten ons daarmede niet voldaan, zoolang de vertaaldienst van die wetten en besluiten niet beter zal ingericht zijn.

Tot staving van ons gezegde, halen wij

FEUILLETON VAN DE TRAM. 12

DE ZOT

door H. DE COCK-CRETEN.

— Ik trek er van door, ging de prelaat henen, altijd dezelfde droomerijen! wat kunt gij, in Godes naam, met de muziek uitmaken? kunt gij er mede de soep op tafel en uwe beurs vol dukaten spelen? Men kan, Goddank, zonder dergelijken prul leven en in den Hemel komen.

— Het is toch een braaf man, zei de priester tot Ernest; wat is er aan te doen? gij hebt van die menschen welke nooit boven het stofelijke, nooit boven eten en drinken en geld, nooit boven de kleinachtige noodwendigheden der aarde den geest verheffen; zij hebben, wel is waar, hunne vijf zinnen des lichaams, maar zijn toch, och arme, zonder het te weten, zoo onvolkomen en zoo misdeeld. Hetgeen den man trouwens tot lof moet dienen, is dat hij laat geworden, en zeer verdraagzaam met allen omgaat; zijne spraak is rechtzinnig, zijn hart eenvoudig en zijn handel rechtvaardig en weldenkend; maar van gevoelens moogt gij bij hem niet reppen, dat is wezenlijk muziek voor den doove. O, Ernest, bedank den Heer, dat hij u een gevoelig hart geschonken heeft! gij lijdt wel bitter; alles snijdt u dieper door het gemoed; maar ook welke reine en verhevene gemoegens maakt gij niet, die anderen eeuwig onbekend en ontzegt blijven!

— O Anna, zuchtte de jongeling, en zong hij: Indien Margareta toch hier ware!

— De mensch, ging de priester voort, is eene bron met twee springaders: hij spreekt zijne

Verboden over te nemen.

een paar knoeierijen aan uit de nummers van verleden Zaterdag en Zondag van het *Staatsblad*.

In het nummer van Zaterdag lezen wij, in 't Fransch:

Considérant que la fièvre aphteuse a été constatée, à diverses reprises, sur des animaux des dites espèces...

Dat is vertaald in 't Vlaamsch(?) :

Overwegende dat het mond- en klauwzeer herhaaldelijk is vastgesteld geworden op dieren van bedoelde rassen!

In het nummer van Zondag zegt de Fransche tekst, sprekende van de verwisseling van rentetitels:

Cette opération continuera les mois suivants...

En de Vlaamsche tekst luidt:

Die bewerking zal zich de navolgende maanden voortzetten!...

Eene bewerking die zich zelve voortzet dat is allergemakkelijkst: indien het vertaalwerk voor den *Moniteur* ook zijn eigen kon voortzetten, dan zou men de diensten kunnen missen van dezen die het nu zoo erbarmelijk verknoeien.

—x—

Ergens in Spanje heeft men eene groote oude schilderij ontdekt; de kenners zeggen, dat ze van den vermaarden Vlaamschen schilder Hans Memling is.

Bewijzen ontbreken echter.

Men biedt die schilderij te koop aan het Museum te Brussel voor 240 duizend frank!

Zegge: Twee honderd veertig duizend frank!

De Commissie van het Museum is gunstig voor den aankoop van die schilderij voor die som.

Maar die Heeren der Commissie hebben zich reeds meer dan eens vergist, en vele gazetten vragen dat men, vooraleer die schilderij te koopen, eens goed uit de oogen zou zien.

We vragen dat ook, zooveel te meer, omdat er voor zoovele noodige en nuttige werken geen geld is.

Wordt er ergens eene statie, eene wachtzaal, eenen avondtrein, een stukke weg gevraagd; hoho! 't kost te veel geld.

Maar 240 duizend frank voor eene schilderij, dat is wat anders.

Want, versta wel: eens dat de Commissie van het Museum den aankoop goedkeurt, dan is er veel kans dat hij gedaan wordt.

't Is toch wonder dat enkele Heeren zooveel invloed hebben en dat gansche gemeenten en zelfs verscheidene gemeenten samen niets kunnen bekomen.

Is het te verwonderen, dat de bevolking soms de tanden toont?

—x—

Verleden Zaterdag heeft de Provincieraad van Henegouwen eenen Senator gekozen, in vervanging van den socialist Bufquin des Essarts, ontslaggever. Zes en tachtig leden namen deel aan de stemming. Er waren drie kandidaten.

In de eerste stemming bekwamen de Heer Lafontaine, socialist, 33 stemmen; de Heer Pirmez, katholiek, 25 stemmen, en de Heer Giroul, liberaal, 22 stemmen.

Er moest dus herstemd worden tusschen de Heeren Lafontaine en Pirmez. In deze laatste werd de Heer Lafontaine gekozen met 43 stemmen tegen 33 gegeven aan den Heer Pirmez. Tien liberalen hadden zich onthouden en 10 anderen hadden voor den socialist gestemd.

Ziedaar nogmaals het zoogezegde anti-socialisme der doctrinaire liberalen op heeter daad betrapt!

—x—

De Heer Minister van Oorlog heeft de aandacht der korpsoversten gevestigd op de mis-

gedachten en zingt zijne gevoelens. Oh! indien het mij te doen ware, dan deed ik de muziek doordringen tot in de besneeuwde stulpjes der noordpolen. Geene ruwe zeden meer, al ware het ook in een hutje der heide, waar gij onder het strooien dak, aan den leemen muur, tegen de vermolde vitsen een speeltuig hangen vindt. De ouders meenen, dat zij veel, dat zij genoeg doen met hunne kinders kost en kleeren te verschaffen, slechts voor het lichaam, en laten het hart van hunne leerlingen, dat edel juweel der schepping, die groote bron van later verdriet of genoeg, zonder zorg en kweking. Vreemden leeren hunne kinders lezen, schrijven en de talen van den aardbol, maar vreemden leeren niet gevoelen. Kon toch de muziek de huisgodin worden der gezinnen, dan spraken binnen eenige jaren de rechtbanken minder vonnissen uit; dan vermolde het schavot op het graf van den laatste beul... Hoevele harten van booswichten, hadden zij op den schoot hunner moeder maar eenige dagen mogen kloppen op de maat van de beschavende muziek, waren voorbeeldige burgers der maatschappij geworden!

Ernest zag den priester verwonderd aan. — Ja, ja, ik overdrijf niet, stak hij plechtig den arm uit. Hadden toch de arme landlieden, de krom geslaafde werkmannen een weinig muziek om hun gevoelens te verlijnen, hunnen geest te verheffen en hunne ziel te zaligen! Maar al de dagen des levens staan zij, om zoo te zeggen, gekromd op de spade, in den ploeg des arbeids, het edele hoofd van den koning der schepping ten gronde gebukt, nevens de stomme en slavende dieren van hunne stallen; en dat alleen om eenen schotel aardappelen, om een stuk zwart brood, om eenen lap kleeren. De muziek, zegt men, is maar goed voor Heeren? O, Heeren moeten dan alles hebben!...

Ernest, de avond is zoo zoet, eene lucht van melk en honing, doorbalsemd met geurige uit-

wasemingen van jasmijn, roos en viool, zijgt door de loovertakken van den boomgaard neder. De vroege oogstappel bloest met zijne roode kootjes aan het bevende twilgje; de vroege leuteker vonkelt als roode vuurbolletjes tusschen de donkergroene bladers; de bergen verzinken en ontgeesten in de blauwe nachtdampen van de ontslapende natuur. De maan komt met haar lachend aanschijn achter de zwarte kruin der populieren opgepraald, als zachtzinnige en minnende vorstin van het gesterne, spiegelt zich betoverend in het heldere beekje, in de glazen pannen op de daken der hoeven, en schijnt den blauwen rook die uit de schouwen opstijgt, gevaltig te aanvaarden als eene wieroekwolk, haar, bij hare intrede in het firmament, toegewaaid.

— Oh! riep Ernest, de natuur is zoo lief voor die haar gevoelens!

De priester gaat voort! Het wit geribd ammelaken wordt van de tafel der hoeve weggenomen; de pachter heeft plechtig, zijne blauwe muts in de hand, den Heer gezegend voor den malschen wasdom der korenaren, en geheel het huisgezin, spierige zonen, huppelende dochters, schertsende dienstboden, bedaarde dagwerkers, vlieën zich onder den appelboom op den bebloemen zodem neer, stemmen hunne speeltuigen, vangen aan en verlustigen zoo den avond tot het uur der nachtrust hen ten bedde lukt. De mannen spelen, de vrouwen zingen verrukkend tegen den nachtegaal in. Het zwoegen van den dag is vergeten, en al deze zielen, gedurende de heete zon, voor het harde dagelijksch brood in het zweef des aanschijns, tot den nederigen arbeid der slavende dieren afgetrokken, hebben eenige oogenblikken in hunne natuurlijke grootheid gezeteld en zich herinne, dat zij God voor oorsprong en voor einde hebben.

— Ernest, zoo kon het zijn, Ernest, zoo moest het zijn; maar, eilaas! zoo is het niet. Het leven

bruiken die in de kazernen worden waargenomen met betrekking tot het verkoopen van eetwaren door de cantine-houdsters. Sommige eetwaren worden er aan schandelijk hooge prijzen verkocht. Men doet er meer voor margarine betalen dan goede boter kost.

't Is te hopen, dat men daar een einde zal weten aan te stellen, want onze soldaten kunnen hunnen pree gemakkelijk verkrijgen, zonder dat zij op zoo schandalige wijze afgezet worden.

Voor de weinige maanden dat de socialisten in de Kamer zitten, hebben zij reeds eenen schoonen *bilan*:

M. Vandervelde werd zesmaal tot de orde geroepen; M. Anseele, 5; M. Furnémont, 4; M. Demblon, 4; M. Smeets, 3; M. Callewaert, 3, enz., enz.

Overigens ze geven van die tot de orde roepingen den brui, omdat deze toch geene stofelijke bekrachtiging hebben.

Dit bewijst, dat men het reglement der Kamer moet strenger maken en tegen de onderbrekers en ruststoorders werkelijke straffen bepalen.

— Op 31 December 1893 beliep de bevolking van België 6,262,272 inwoners, met 1,154,126 inwoners voor de provincie Brabant alleen, en 186,564 voor Brussel. Antwerpen heeft de talrijkste bevolking, 247,440 inwoners.

— Er hebben in 1893, 47,065 huwelijken in België plaats gehad, waarvan 9,483 in Brabant; er zijn van eenen anderen kant in datzelfde jaar 497 echtscheidingen uitgesproken geweest, waarvan 213, bijna de helft, in Brabant.

— Er bestaan in de wereld 3,985 fabrieken van papier, waarvan de helft verbruikt wordt in de drukkerijen. De gazetten alleen verbruiken 600 miljoen ponden papier!! — En zeggen, dat de kleine *Tram* daarin medelt!!! Alle geluk!

— *Zekere economisten*, ontmoedigt en twijfelzuchtig, beweren, dat het menschedom van honger en armoede zal sterven op hopen graan en goud!! Voor 't graan nog niet, al heeft men onlangs in de Vereenigde-Staten ondervonden, dat het voordeeliger was de stoommachines te stoken met graan, in plaats van kolen, waaraan men gebrek leed.

Maar het goud vermenigvuldigt van jaar tot jaar. In 1893, werden er in de gansche wereld 234,000 kilogrammen goud opgebracht, gelijk staande met 807 miljoen fr. Van 1850 tot 1856 werd er jaarlijks 201,750 kilo's, of voor 693 miljoen fr. goud opgebracht; van 1856 tot 1860, 205,058 kilogr. of 707 miljoen fr.; van 1881 tot 1884, maar 140,000 kilogr. jaarlijks, of voor 480 a 490 miljoen fr.

De landstroken welke het meest goud opleveren zijn: de Vereenigde-Staten, 54,100 kilogr. in 1893; Australië, 53,598; Afrika, 44,096; Rusland, 37,325; China, 12,678; Griekenland, 884, en Japan, 728 kilogr.

— *Paardenvleesch*. — In Parijs verkoopen 200 slachters paardenvleesch. De eerste paardenslachterij werd geopend den 9 Juli 1866, en men at er dat eerste jaar 902 paarden; in 1867, 2089; in de drie laatste maanden van 1871, jaar der belegering, at men te Parijs 64362 paarden; in 1072, 5034, in 1878, 10800 en in 1893, 21,277!

— Weet men dat het in de Vereenigde-Staten van Amerika is, dat men de meeste bibliotheken vindt? Er zijn daar 4000 bibliotheken, bevattende samen meer dan 31 miljoen boekdeelen, waarvan 27 miljoen gebonden. De Staat Massachusetts, met 2,200,000 inwoners, heeft 500 bibliotheken met 3 miljoen boeken. De Staat New-York, insgelijks 500 bibliotheken, met 4,500,000 boeken en 6 miljoen inwoners, Eindelijk Pensylvanië, met 350 bibliotheken, 3 miljoen boeken en 5,500,000 inwoners. — Een rijke Amerikaan, M. Standford, heeft aan de bibliotheek van zijn land een geschenk gedaan van 100 miljoen frank!

— *Talen gesproken in België*, volgens de officieele optelling van 1890: 2,485,072 inwoners spreken alleenlijk Fransch; 2,744,274 alleenlijk Vlaamsch; 32,206 Duitsch; 700,997 Fransch en Vlaamsch; 58,590 Fransch en Duitsch; 22,413 Vlaamsch en Duitsch; 36,185 spreken die drie talen; en eindelijk, 4992 spreken niet eene der drie volkstalen, er inbegrepen de stomdooven.

Uit het kanton Landen.

Dinsdag 11., te 3 ure 's morgens, waren de inwoners van Laar te been, vroeger nog dan naar gewoonte, doordien de noodklok onheil klonk. De schuur en stallen der winning Eug. Bartholomé stonden in vuur en werden vernield. Het vee werd gered; de huizing bleef haaf. Bij overeenkomst tusschen eigenaar en Maatschappij *La Belgique* is de schade berekend op 3146 fr. Oorzaak onbekend.

De Influenza-ziekte, die hier en in de omstreken niemand met vrede liet, schijnt thans naar elders verhuisd. Maar nu hebben wij nieuwen kommer: de gevallen van schielijke dood zijn opvallend menigvuldig. Zoo vernam men Zaterdag uit de nabuurt het haastig overlijden der Heeren Franc. Maison, oud-burgemeester te Raedtshoven; Edw. Laporte, eigenaar te Wanghe; J. Masson, hertogiant te Overhespen, en Eerw. Heer 's Hertoghen, pastoor van Oplinter.

De lezers van *De Tram* alhier volgen met belangstelling de bespreking of juist, den redetwist over het ontwerp van waterleiding te Sint-Truiden. De meesten vragen zich af, hoe het komt dat het water te Sint-Truiden over ettelijke jaren nog overvloedig, helder en gezond, nu opeens ontbreekt, slecht is en onbruikbaar. Dit is zooveel te meer opvallend en onduidelijk, daar de stad geene groote of dicht opeengepakte bevolking heeft, daar de openbare plaatsen, straten en woningen eene voldoende oppervlakte en ruimte hebben. Anders is het gesteld met Luik, Antwerpen en Brussel, of zelfs met kleine steden, die dan nog soms in een dal liggen.

Eene waterleiding is eene zeer dure en kostenrijke inrichting, en waarvan de werken, na tijd, door vergaan en verslijten, om zoo te zeggen, moeten herbegonnen worden. Ondertusschen valt aan onderhoud en reparatie dikwijls te werken. De Brusselsche dagbladen halen bijna wekelijks aan dat, dan hier, dan daar, door moedwil of door toeval, een ongeval voorkomt aan de waterleiding, gevolgd van eene kleine overstroming over straten, in magazijnen, winkels en vooral kelders, met den nasleep van reparatiën, processen en schadevergoeding. Voegt er bij dat, ook met eene waterleiding men niet verzekerd is van zuiver en gezond water te hebben. Er zijn overal nog putten die voor geene waterleiding moeten onderdoen. — Indien de bestaande putten niet de voldoende hoeveelheid water leveren, is er geen middel om op openbare markt- en andere plaatsen een zeker getal nieuwe putten te delven, diep en

ware zoo schoon voor elk kind des Heeren, indien de som der reine vermaken onder de ledematen van het groote huisgezin der menschen verdeeld ware. Maar de arme lijdt gebrek tot in hart en ziel. De zon in het firmament geworpen en aangestoken voor Laplander en Indiaan, voor Koning en bedelaar, kon zij gekocht worden, werd nog naar de paleizen der grooten vervoerd!

— Mag ik u iets vragen? viel Ernest in.

— Ja, beste, al wat u mag aangenaam wezen.

— Gij die zoo in staat waart het welzijn uwer natuurgenoeten te behartigen en te bewerken, hoe hebt gij u dan, o hart zonder weerga, zoo ontijdig van hen verwijderd, om hier nuttelooze dagen te slijten?

— Ach! Ernest, zuchtte hij weer en wees hij als vroeger van zich af, de menschen! de menschen!

— Ik heb mijn verdriet wel in uwen boezem gestort, vertrouw mij dan nu ook het uwe!

— Ik heb geen verdriet, beet hij weemoedig af.

— O, bestrijd mij dan toch niet, ging Ernest nog maar voort: gij hebt geleden, beste, gij hebt veel geleden; een hart gelijk het uwe draagt diepe wonden; uwe ziel schijnt zoo verbitterd!

— Verbitterd! Ernest, hebt gij reden gehad om mij zulks te verwijten?

— O, neen, neen, greep hem de jongeling giftig bij de hand, vergeef mij deze onbedachte gissing; neen, uwe schoone ziel kan niet verbitteren.

— Ernest, vroeg hij, hebt gij des avonds ooit eenen oogslag het blauwe azuur ingeworpen? Hoe ontelbaar is het leger der sterren en hoe peilloos het diep der hemelen!

— Gij spreekt mij zoo geheimzinnig, zag hem de jongeling aan.

— Ernest ik tel vijf en veertig jaar, maar na vijf en veertig miljoenen jaren zal ik nog bestaan, nog denken, nog kennen, nog willen en gevoelen, zooals op den dag van heden.

sterk, en daarop eene solide pomp tot kosteloos gebruik der nabuurt. Zulke kosten zijn als berekend en loopen zoo hoog niet, vermids de meeste eigenaars hunne woning voorzien van put en pomp. Eindelijk, indien inwoners klagen over gebrek aan hoedanigheid of hoeveelheid van water, is dit hun eigen niet te wijten? Een put wordt zelden onderzocht en nog meer zelden gerepareerd. Bij koop of huring vraagt men of er een put is; maar in welken staat die zich bevindt, zoover wordt het onderzoek niet gedreven. De verkooper of de eigenaar bevestigen, dat de pomp overvloedig en zuiver water geeft; doch al hunne voorzaten hebben hetzelfde bevestigd. Aan menigen waterput werd sedert onheuglijke tijden nooit gewerkt om dien of te kuischen of te verdiepen of te repareren. Ons inziens, moest men te Sint-Truiden het zekere en goedkope verkiezen boven het onzekere en kostbare. FANERY.

Stads- en Provincienieuws.
EERSTE COMMUNIE.

Morgen Zondag, heeft in onze hoofdkerk de eerste Communie plaats voor de kinderen der parochie van O.-L.-Vrouw, en in de kerk van Sint-Pieter, voor de kinderen der buiting.

Hoe menig hartje heeft deze laatste dagen geklopt van blijdschap en geluk! De eerste Communie, de schoonste dag van het leven, de onvergetelijke dag, tot denwelke al de wenschen, al de hoop onzer kindsheid strekken, brengt niet minder vreugde en genot in de verrukte harten der ouders dan op het engelachtige gelaat der kleine Communicanten. Gelukkige families, waar dit heilzaam feest zich christelijk bereidt! Gelukkige ouders, gelukkige kinderen, wier vreugde niet gepaard gaat met te veel kommensis, met al die noodzakelijkheden door dien grooten dag min of meer aangebracht.

Gelukkig vooral, duizendmaal gelukkig die kinderen, welke eene verstandige en oprecht christelijke bezorgdheid, van stoffelijke en ijdele gemeenschappen en ingenomendheden bevrijdt! latende aan dezen onvergetelijken dag zijn zuiveren en zachten stoet van eendlooze indrukken, herinneringen en zegeningen, zoo ondoordringelijken, zoo duurzaam dat hunne wederkomst nog jaarlijks al de harten, jong en oud, van eene niet te beschrijven aandoenlijke en weldoende ontroering doet trillen.

Ach! ouders, waarom soms dien dag aan uwe onnoozele kinderen slechte voorbeelden en ontstichtende gelegenheden gegeven... van onmatigheid en van bedelarij, zooals het hier nog al veel gebeurt!

Gilde der Ambachten en Neringen van Sint-Truiden. — Zondag, 28 April, om 6 ure, vergadering van de Gilde der Houtbewerkers.

Om 7 ure, vergadering van de Handwerkersgilde. — Voordracht.

Maandag, 29 April, om halfnegen, vergadering der Schoenmakersgilde.

Het tooneelfeest verleden Zondag door de Gilde gegeven en opgeleust door hare keurige Harmonie, heeft waarlijk aan de algemeene verwachting beantwoord. Het schoone tooneelspel, *In 't jaar één der socialisten*, en 't luimige blijspel, *Een liedje van moeder*, evenals de aangename kluchtlieders hebben aller goedkeuring en warme toejuichingen verworven.

Geen wonder, dat de overgrootste menigte toeschouwers, waarvan de ruime zaal van 't Seminarie opgepropt was, zoo blij gestemd huiswaarts keerden en openlijk het verlangen uitten van meermaals op een zoo aantrekkelijk feest vergast te worden.

Men heeft nu ook eens vooral bevonden dat de genomen maatregel van alleen het maus-

volk toe te laten groot noodig was; anders hadden velen aan de deur der zaal moeten rechtsomkeer maken.

Op de Stierenkeuring, welke Maandag op het *Tichelrij*, buiten Brusthempoort, plaats had, waren een 50tal stieren aangebracht, welke bijna alle voor schoone beesten konden doorgaan.

De premien zijn door de Jury toegekend geworden als volgt:

1ste premie, fr. 175, Mathei, Lambert, van Jeuck.

2de premie, fr. 150, Beets, Alphons, van Sint-Truiden.

3de premie, fr. 100, Jadoul, Nicolaus, van Bernissem.

4de premie, fr. 75, id. id.

UIT LOON.

De Maatschappij der Fanfaren werkt onverpoosd aan de feestelijkheden, welke zij voor Zondag, 28 April aanstaande, inricht, ter gelegenheid van haren 25sten verjaardag. Zij mag van heden af roemen op den bijval welken het door haar aangekondigd Festival overal genoten heeft. Twee en veertig Muziekgenootschappen zullen er aan deel nemen. Ik heb vernomen, dat de herbergiers, in elke wijk waar een kiosk zal staan, het op hunne kosten gaan gereed maken. Dat is een goed gedacht: Vooreerst, 't zijn de herbergiers bijzonder die voordeel uit de feesten moeten trekken; verder, dat zal de groote onkosten welke de Fanfaren zich getroosten, een weinig verzachten; eindelijk nalijver vermijdt de eentonigheid in den bouw der kiosken.

Ongetwijfeld zal de middagstoet een prachtige aanblik opleveren in de bevlagde straten der stad! De huizen zullen hun kermisgewaad nog aan hebben, want er mag niet vergeten worden, dat het dien dag kermis is te Loon.

Het Speelhof zal 's avonds te klein zijn voor dien verwachten toeloop van volk, dat bij het prachtig vuurwerk zal aanwezig zijn. Vreemde Maatschappijen zullen ondertusschen beurtelings de menigte door hare blijde akkoorden verlustigen.

Ons Fanfaregenootschap is dapper aan het werk geweest voor het inrichten dezer feesten. Wij zijn verzekerd dat het op Zondag aanstaande een eerekrans van lof en dankbetuigingen zal inoogsten! Wij sturen van nu af onzen welkomgroet aan alle vreemdelingen die onze feesten zullen bijwonen.

De jaarmarkt van verleden Maandag was voorzien van talrijke en goede paarden, doch de onderhandelingen lieten te verlangen, daar de kooplieden onzen marktdag schenen vergeten te hebben.

Op de stierenkeuring van denzelfden dag waren ook buitengewoon veel stieren ten toon gesteld.

Onze kermisdagen zijn allerrustigst afgevoelen, en men ziet met de beste hoop den grooten Festivaldag naderen, hoewel vele vreemdelingen reeds onze stad bezochten. Bij nacht echter was het zoo niet gesteld, want onze straten waren alsdan ingenomen van eenige nachtraven, die niet ophielden door gehuil en geschreeuw de rust der vreedzame inwoners te storen. Waarlijk het is onbegrijpelijk, dat wanneer eenieder door eene kudde bengels in zijne rust gestoord wordt, onze politiemannen zoo gerust op hunne twee ren slapen kunnen!

WELLEN. — Maandag had te Wellen de begrafenis plaats van J.-J. Fourier, gemeentetoonderwijzer te Wellen. Zijne goedaardigheid en oprechtheid hadden hem een groot getal vrienden verworven, die het zich eenen plicht rekenden der dierbaren overledene naar zijne laatste rustplaats te vergezellen.

BORGWORM. — Zondag nacht zijn te Borgworm 4 huizen ten gronde afgebrand. Men heeft de meubels kunnen redden. Het verlies wordt op 15,000 fr. geschat. Alles was verzekerd, schijnt het.

CORTESSEM. — Verleden Zaterdag heeft zich eene 40jarig vrouw in eenen stal verhangen. De oorzaak dezer wanhopige daad is onbekend.

MUNSTERBILSEN. — Eene jammerlijke gebeurtenis heeft onze anders zoo vreedzame gemeente verbaasd. Een jongeling van 18 jaar heeft een einde aan zijn leven gesteld met zich te verhangen. Niemand weet iets van de oorzaak dezer zelfmoord.

BINNENLAND.

LUIK, 25 April. — Eene depeche uit Rome meldt dat Mgr. Doutreloux, Bisschop van Luik, in de Eeuwige Stad is aangekomen.

Klein geld. — Men weet dat er door den Minister van financiën een ontwerp is ingediend tot ontmuntung van een aantal stukken van 1 en 2 centimen. De Middensectie vraagt de afschaffing der stukken van 1 centiem (duitjes) en het slaan van nickelmunt met een gat in 't midden. Ook vraagt men dat er eene boete worde gesteld op het uitgeven van vreemde sous.

Eene fabelachtige nalatenschap. — Het schijnt dat de beruchte nalatenschap van wijlen den heer Godart, onlangs overleden te Couderont, nabij Bordeaux, toekomt aan 14 huisgezinnen, wonende te Frameries, Cuesmes, Havré, Flénu en Maubege. Die 14 gezinnen zouden de eenige ware afstammelingen zijn van genoemden heer Godart. Binnen kort zal men eenen advocaat van Bergen aanstellen, om de belangen van al die Godart's te verdedigen. De nalatenschap belooft ruim 22 millioen.

De grootste rijkheids der wereld. — Bij gelegenheid des huwelijks van Graaf de Castellane met Miss Gould, geeft *Le Gaulois*, naar een werk opgemaakt in 1884, de lijst der twaalf rijkste kapitalisten van de wereld, op onzen tijd:

Jay Gould, Amerikaan, 1,375 millioen.

J.-W. Mackay, Amerikaan, 1 milliard 250 millioen.

Rotschild, Engelschman, 1 milliard.

Vanderbilt, Amerikaan, zeshonderd vijfen-twintig millioen.

Jones, Amerikaan, vijfhonderd millioen.

Hertog van Westminster, Engelschman, vierhonderd millioen.

John, J. Astor, Amerikaan, tweehonderdvijftig millioen.

M. Stewart, Amerikaan, honderd vijftig millioen.

J.-G. Bennett, Amerikaan, honderd vijftig millioen.

Hertog van Sutherland, Engelschman, honderd vijftig millioen.

Hertog van Northumberland, honderd vijfen-twintig millioen.

Markies de Duté, honderd millioen.

Priesterlijke benoemingen.

De Eerw. Heer J. Fontaine, pastoor te Dolembreux, is verplaatst naar Grand-Hallet.

De Eerw. Heer Saur, kapelaan te Andrimont-S.-Roch, is pastoor benoemd te Dolembreux.

De Eerw. Heer J. Piette, professor aan College van Visé, is kapelaan benoemd te Lize.

DE MAAND MEI
luisterlijk gevierd in 't Heiligdom van
O.-L.-V. Behoudenis der zieken
te Cortenbosch.

ORDE DER KERKELIJKE DIENSTEN.

Alle dagen der maand de eerste Mis te 6 ure; de tweede te 7,15 ure, na de aankomst van den trein uit Sint-Truiden; de derde te 9 ure.

Het Lof te 3 ure. Dit Lof wordt alle dagen gezongen tot devotie der bedevaarders, die 's namiddags O.-L.-V. te Cortenbosch komen vereeren.

Zon- en heilighdagen, Sermoen onder de missen van 6 en 9 ure en onder het Lof.

PLECHTIGE NOVEN
Van den 5 tot den 13 Mei,

opgeleust door menigvuldige en talrijke Processiën.

ORDE DER KERKELIJKE DIENSTEN.

Alle dagen 6 heilige missen, 3 sermoenen en Lof.

De eerste Mis te 5 ure, waarna sermoen; de tweede te 6 ure; de derde te 6 1/2 ure; de vierde te 7,15 ure, na de aankomst van den trein uit Sint-Truiden; de vijfde te 8,15 ure, na de aankomst van den trein uit Hasselt; de zesde te 9 ure, plechtige Hoogmis met sermoen.

Het Lof te 3 ure.

's Avonds, Rozenkrans, groot sermoen en zegen met het Allerheiligste, te halfacht.

ZONDAG, 5 MEI, te 9 ure, pontificale Hoogmis, opgedragen door den Zeer Hoogwaardigen Heer G. Crets, Prelaat van Averbode.

ZONDAG, 12 MEI, te 9 ure, plechtige Hoogmis, door de BB. PP. Minderbroeders van Sint-Truiden, opgevolgd van de groote en vermaarde processie van O.-L.-V. van Cortenbosch.

De Sermoenen zullen gedaan worden door den Eerw. Heer F. VAN NOPPE, Prior der Abdij van Grimbergen (Brussel), en door den Eerw. Heer G. VAN HOVE, Leeraar der Godsgeleerdheid aan de Abdij van Averbode.

AFLATEN.

Vollen Aflaat eenmaal te verdienen door al de geloovigen, die op eenen der dagen der Noven, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, Maria's Heiligdom te Cortenbosch bezoeken en er bidden ter intentie van Zijne Heiligheid. Bovendien kan men te Cortenbosch op dezelfde voorwaarden ook verdienen:

Vollen Aflaat op eenen der zeven dagen: O.-L.-V. LICHTMIS, BOODSCHAP, VISITATIE, HEMELVAERT, GEBOORTE, PRESENTATIE en ONBEVLEETE ONTVANGENIS.

Vollen Aflaat eens in 't jaar, op eenen dag naar verkiezing.

Aflaat van 100 dagen, zoo dikwijls men de herk van Cortenbosch bezoekt en er eenigen tijd bidt voor de gewone intenties.

BIJZONDERE BEWIJZEN.

1. Voor en na al de diensten, worden zij, die zulk verlangen, in de sacristij ingeschreven in het school Broederschap van O.-L.-V.

2. Gansch het jaar door, kan elkeen, bij O.-L.-V. te Cortenbosch, hetzij mondeling hetzij schriftelijk, bijzondere novenen van gebeden bestellen. — Deze beginnen altijd 's Donderdags, wijl zij dien dag, na de plechtige bedevaardersmis, aan de aanwezigen afgekondigd en aanbevolen worden.

3. Op aanvraag wijdt men er op alle uren paternosters, medailles, kruisen, scapulliers, beelden, enz. Deze en andere godsdienstige voorwerpen kan men zich bij de kerk aanschaffen.

4. Al de treinen uit Hasselt houden te Cortenbosch stil: 's morgens om 7,56 en 10,27 ure; 's avonds om 2,45, 4,50 en 7,50 ure. — De treinen uit Sint-Truiden houden stil: 's morgens om 6,59 en 9,31; 's avonds om 1,19, 6,10 en 8,15 ure, op 4 minuten afstand van Maria's Heiligdom.

ORDE DER PROCESSIËN.

Maandag, 6 Mei, de processie van Hasselt, Ulbeek, Schurhoven, Wellen, Loon en Sint-Pieter.

Dinsdag, 7 Mei, de processie van Cosen, Nieuwerkerken, Kerniel, Melveren, Binderveld, Runckelen, Gorsum en Halmaal Bevingen.

Woensdag, 8 Mei, de processie van Alken, Herck-Sint-Lambert, Groot-Gelmen, Klein-Gelmen en Engelmanshoven.

Donderdag, 9 Mei, de processie van Zepperen en Houppertingen.

Vrijdag, 10 Mei, de processie van Brusthem en Weyer.

Zaterdag, 11 Mei, de processie van Stevoort.

Zondag, 12 Mei, de processie van Ordingen.

Maandag, 13 Mei, de processie van Sint-Truiden en Guldend.

De EE. HH. Pastoors der overige parochiën of Bestiëders van twaalfte gestichten, enz., die O.-L.-V. te Cortenbosch in processie komen vereeren, kiezen zich eenen dag naar goeddunken, met verzoek den Eerwaarden Heer Pastoor te verwittigen van hunne aankomst.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden

Aangiften van den 20 tot den 26 April.

GEBOORTEN

Mannelijk : 3. — Vrouwelijk : 2.

HUWELIJKEN

Billen, Hubertus, met Beckers, Elisabeth. — Coopmans, Hendrik, met Stuels, Maria. —

Swartenbroux, Joseph, met Renard, Melania — Thomas, Lodewijk, met Putgens, Hendrika

OVERLIJDENS

Moers, Clementia, oud 34 jaar, echtg. van Niesen, Guilielmus. — Herkens, Joseph, oud 62 jaar, echtg. van Neven, Maria. — Hermans, Lodewijk, oud 21 jaar, ongeh. — Bessemans, Anna, oud 67 jaar, echtg. van Goossens, Felix. Kinderen onder de 7 jaren, 1.

Burgerlijke stand der stad Borg-Loon.

Aangiften van den 18 tot den 24 April.

GEBOORTEN

Mannelijk : 1. — Vrouwelijk : 0.

HUWELIJKEN, 1.

OVERLIJDENS

Mannelijk : 1. — Vrouwelijk : 0. Kinderen onder de 7 jaar, 0.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 27 April.

Tarwe, 100 kil. fr. 13,50

Koren, 100 " " 12,50

Haver, 100 " " 12,50

Garst, 100 " " 15,50

Aardappelen de 100 kil. 9,00 fr. Boter de kilo 2,40 fr.

Op de markt van Zaterdag, 27 April, waren te koop gesteld: Koeien 80; Vaarzen 40; Ossen 20.

TONGEREN, den 25 April.

Tarwe, 103 kil. fr. 13,75 tot 14,25 op 0,50

Spelt, 100 " " 12,00 tot 13,00 op 0,00

Rogge, 100 " " 10,25 tot 10,75 op 0,50

Haver, 100 " " 11,50 tot 12,00 op 0,00

Garst, 100 " " 13,00 tot 14,00 af 0,00

Aardappelen: roode, 100 kil. fr. 00,00 op 0,00, witte, 100 kil. fr. 8,25 op 0,00, platte, 100 kil. fr. 00,00 op 0,00. Hooi, 1000 kil. fr. 00,00 af 0,00.

Stroo, 1000 kil. fr. 00,00 af 0,00. Boter de kilo fr. 2,60 op 0,00. Eieren, de 26. fr. 1,60 op 0,10.

VERSCHEENEN

bij JOS. LEENEN, uitgever van *De Tram*

Iets over het Socialisme

DOOR EEN WAREN VOLKSVRIEND

Prijs: 10 c. — Per 50 ex., fr. 3-50; per 100 ex., fr. 6-00.

De Groot-Vicaris van Luik, Mgr Rutten, aan wiens oordeel men het vlugschrift onderworpen had, schreef aan den opsteller de volgende woorden: " Dit werkje is zeer goed en zal ongetwijfeld de beste vruchten dragen. "

Beurre de Hesbaye superfin

GARANTI PUR

de la Ferme J.-J. BEAUDUIN, Rosoux.

EN VENTE

au Magasin d'Épicerie, Merceries et Liqueurs

CL. VRANCKEN,

Rue de Namur, 10, Saint-Trond.

Sint-Truiden. — St-Joris' Beganhenis

Groote PRIJSKEGELING

50 fr. gewaarborgd fr. 50

Bij de kinderen Genar, n° 60, te Schurhoven, zal op Zondag, 28 APRIL 1895, eene Prijskegeling plaats hebben voor eene gewaarborgde som van 50 frank.

1^e prijs, fr. 20-00; 2^e, 15-00; 3^e 10-00. Eereprijs, fr. 5-00.

Voor de meeste heulen, fr. 5-00.

Dekegeling zal beginnen van 8 ure 's morgens en eindigen te 6 ure 's avonds, waarna onmiddellijk de kaveling.

REGLEMENT.

Art. I. De inzet is bepaald op 15 centimen den heul van drie worpen.

Art. II. Om aan de kaveling te kunnen deel nemen moet men minstens 16 kegels in éenen heul geworpen hebben.

Art. III. De heurt van iederen medekavelaar zal door het lot aangeduid worden.

Art. IV. Alle tien heulen zal de baan heropgemaakt worden, maar geenszins gedurende de kaveling.

Verder zal het reglement, bij de kegelbaan aangeplakt, stiptelijk moeten gevolgd worden.

In geval van slecht weder zal de Prijskegeling verschoven worden tot den volgenden Zondag, 5 Mei.

Alle liefhebbers worden op deze Prijskegeling uitgenodigd.

REIZIGER.

Wordt terstond gevraagd voor Sint-Truiden en omstreken een geschikt persoon, Heer of Dame, uit den goeden burgerstand, om te reizen bij particulieren.

Francobrieven met opgave van tegenwoordigen werkkring, leeftijd en referentiën, aan den H^o Henri Kessels, te Tongeren, eigenaar der *Groote Magazijnen van Willegoederen, Modes, Nieuwigheden* en alle *Weefsels voor Damen, Heeren- en Kinderkleding*, die, op verlangen, door het Huis worden vervaardigd.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Bouwlanden onder Sint-Truiden.

Donderdag, 16 Mei 1895, om 10 ure voor middag, ten koffiehuize van M. Cartuyvels-Van Rutten, Hoogbrugstraat, te Sint-Truiden, zal de Notaris COEMANS, van Sint-Truiden, met tussenkomst van zijnen ambtgenoot Mr PORTMANS, Notaris te Hasselt, publiek en ten meestbiedend verkoopen de volgende Bouwlanden, gelegen onder Sint-Truiden:

1° 43 aren 80 centiaren (10-01) ter plaatse *Den Heiberg*, sectie E, nummer 751, palende Benats-Bergans, Germey-Lammens, Vandevoort, Stas-Weustenraad, Hendrix-Schurmans, Falise, Vandionant, de Creeft, Paulus-Dahlmans en de straat.

2° 27 aren 30 centiaren (6-05) aldaar, sectie E, nummer 774, reeneinde Baré, Corneli-Raikem, Baron de Moffarts van Brienen en Benaets.

3° 31 aren 70 cent. (7-05) in het *Bruine Lieve-Vrouweveld*, sectie E, n. 1212, palende Sanen-Hayen, Hendrix-Schurmans, Clerinx-Grauls, en den weg van Montenaeken naar St-Truiden.

4° 56 aren (12-17) aldaar, sectie F, nummers 625 en 626, reeneinde het Bureel van Weldadigheid van Sint-Truiden, Hendrix-Schurmans, Mevrouw Ulens-Moreau, den Leeuweweg en den weg van Montenaeken naar Sint-Truiden.

5° 65 aren 30 cent. (14-19 1/2) aldaar, sectie E, nummer 1194, palende Mevrouw de Menten de Horne-de Heusch en kinderen, Ulens, het Bureel van Weldadigheid van Sint-Truiden, den weg van Kerkom naar Bevingen en Baron de Pitteurs Hiegaerts.

6° 38 aren 60 cent. (8-17) op den *Leeuwerweg*, sectie F, n. 464, reeneinde Pasque, het Bureel van Weldadigheid van Sint-Truiden, de Godshuizen van Sint-Truiden, Portmans en Goffin-Streignart.

7° 73 aren 10 cent. (16-15) ter plaatse *Halmaelsberg*, sectie F, numm. 287A, palende Rigo, Vanvinkerooy-Pinnoy, de Pitteurs Hiegaerts, de Creeft en den steenweg van Halmael naar Sint-Truiden.

Verkoop van Goederen

gelegen onder Aelst en Gelinden.

De Notaris COEMANS is gelast uiterhand te verkoopen:

1° 27 aren 05 centiaren (6-13) Bouwland, uit een grooter, gelegen te Gelinden, ter plaatse Steenborne, sectie A, ex-nummer 673A, palende Misset, Renier Tachelet, het perceel nummer 3 en den weg van Mielen naar Gelinden.

In pacht bij M. Wintmolders.
2° 41 aren 10 centiaren (9-08 1/2) Bouwland, gelegen te Aelst, in 't Poelveld, sectie B, numm. 179A, reeneinde de Fabriek der hoofdkerk van St-Paulus, te Luik, de Tombestraat van Aelst naar Gelinden en de gemeente Engelmanshoven.

In pacht bij M. Lelièvre.
3° 54 aren 47 centiaren (12-10) Bouwland en Beemd, uit een grooter goed, gelegen te Gelinden, ter plaatse Steenborne, sectie A, ex-nummer 673A, reeneinde artikel één, de familie Tachelet, het overblijvende van hetzelfde goed en Frans Vandansavel. — In pacht bij M. Wintmolders.

Voor alle inlichtingen zich te wenden ten kantore van gezegden Notaris.

Uiterhand te koop

een schoon GOED, gelegen op 6 kilometers afstand van Sint-Truiden, bestaande in eene schoone winning (oud kasteel), begripjende winning, schuur, stallen en aanhang, hof, weiden, landen en bosschen, samen 96 hectaren, omtrent aan elkander gelegen. — Jacht.

Groot gemak voor de betaling.
Voor alle inlichtingen zich te wenden ter studie van den Notaris COEMANS, te Sint-Truiden.

TE KOOP

een groot RENTENIERSHUIS met uitgestrekte Hof, beplant met fruitboomen, gelegen in 't midden der stad.

Groot gemak voor de betaling.
Zich te bevragen ter studie van den Notaris COEMANS.

TE KOOP

een HUIS met Tuin en Bouwland, groot 35 aren 5 centiaren (8 roeden), gestaan te Zeperen, ter plaatse *Bollegat*, palende Lambert Billen, Jammaers, de straat en de Beek.

Zich te vervoegen ter studie van den Notaris COEMANS.

Studie van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Huisgoed

gelegen te Zeperen.

Vrijdag, 3 Mei 1895, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zal de weduwe Désiré Ruysen, beneffens hare kinderen, door het ambt van den Notaris NAGELS ten meestbiedend verkoopen:

Huis met aanhoorige gebouwen, hof en blok, samen groot 22 aren 35 centiaren, gestaan en gelegen te Zeperen, op de Roosbeek, sectie B, nummers 609b, 610b, 609c en 611f des kadastrers, aanpalende de Gemeente Zeperen, Madame Bellefroid en Kelders.

Verkoop van een Land

onder Velm.

Zaterdag, 4 Mei 1895, om 11 ure voor middag, te Sint-Truiden, ten drinkhuize van Jan Koninckx, achter het stadhuis, zullen de representanten van wijlen Barbara Libaers, in leven huisvrouw van Jan Mieviss, door den Notaris NAGELS publiek verkoopen:

Een perceel Land, groot 9 aren 70 centiaren, gelegen te Velm, in den Winkel, sectie D, n. 409A des kadastrers, reeneinde de representanten Maurice Lammens, het Armenbureel van Velm en het Armenbureel van Luik.

Bericht aan de Landbouwers

TE BEKOMEN

bij Leonie FRANCK, Thiensche poort, te Sint-Truiden, aan zeer civiele prijzen

50,000 kil. goede Pulp, voortkomende uit hare siroopfabriek

ALLE SOORTEN

goede PLANTAARDAPPELEN, bijzonder goede vreemde

Magnum-Bonums, rijke opbrengst, en dienende voor de exportatie.

Alles aan prijzen buiten alle concurrentie.

GEEN GRIJS HAAR MEER!!!

DE NIEUWE LONDON

doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals van den flacon. Verkrijgbaar in flacons van 1 fr 50 en 2 fr 50.

ENGELSCH

Baard-Tinctuur

2 fr. de flacon.

DEPOT

bij den Uitgever van dit blad

Jos. Leenen

in de Hamelstraat, 13.

Verkoop van Akkerlanden.

Donderdag, 16 Mei 1895, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het stadhuis, zullen de erfgenen van wijlen Gerard Kempeneers, van Mielen-boven-Aelst, door het ambt van den Notaris NAGELS, ten meestbiedend verkoopen:

1. 16 aren 80 centiaren Land, gelegen te Mielen-boven-Aelst, in het Kleinveld, sectie A, nummer 643c des kadastrers, aanpalende den Arme van Mielen-boven-Aelst, Hubertus Nelis, Mevr. Corneli-Raikem, en den Arme van Bouckhout. In pacht bij Jan Nelis, tot na den oogst van 1897.

2. 40 aren 40 cent. Land, gelegen te Brusthem, in het Galgeveld, sectie D, nummer 144A, reeneinde den Heer Joseph Falise, Willem Gielen-Creten, Edgard Sproelants en den kiezeweg.

In pacht bij Henri Lindekens, tot na den oogst van 1896.

VERKOOPEN

in het kanton Borg-Loon

Uiterhand te koop een perceel Beemd, Land, Huis en Weide, gelegen te Wintershoven. Zich te bevragen bij DEWALEFF, Wijngaardstraat, Tongeren.

TER HULP! TER HULP!

roept men overal waar men de briefomslagen van den Berchmanskring aan 80 centimen de honderd verkoopt. Men kan de menschen maar niet *kwijt* geraken — jong en oud, arm en rijk, allen willen er hebben.

En de Sint-Jansbode dan? Die kost 1,35 fr. per jaar.

Laat ons er maar niet over spreken: want, iedereen kent hem toch. Hoe dikwijls hebt gij niet hooren vragen:

Hebt gij de Sint-Jansbode al gelezen?

MANDENMAKERIJ

STEENSTRAAT, SINT-TRUIDEN

Louis GOFFIN-CUYPERS

heeft de eer bekend te maken dat hij zich als Mandenmaker gevestigd heeft in de Steenstraat, tegenover de Beeldhouwerij Alph. Dumont.

Stevig en keurig werk, vaardige bediening en uiterst matige prijzen, zijn de voordeelen waardoor hij zal trachten de algemeene gunst te verwerven en immer waardig te blijven.

In zijn magazijn vindt men alle fijn en gezocht Mandenwerk, zooals Brusselsche en Namensche Wiegen, Manden, Korven, Vogelskooien, Mannequins voor modemaaksters, en verder al wat men in een wel voorzien mandenmagazijn vragen kan.

Vrije ingang voor alwie zich er wil van overtuigen.

OCCASIE.

Te koop eene kleine CUISINIÈRE zoo goed als nieuw, metende 35 op 55 centimeters. Adres op het bureel van dit blad.

EERSTE-COMMUNIEGESCHENKEN

BIJ DEN UITGEVER VAN DIT BLAD

Jos. Leenen, Boekdrukker
HAMELSTRAAT, 13

vindt men schoone Eerste-Communiegeschenken, zooals **Kerkboeken** van hooge en lage prijzen, — **Paternosters** van alle kwaliteit, — groote **Prenten**, — schoone chromo- en andere **Beeldkens**, — allerlei fraaie **Passerdoozen**, **Verfdoozen**, enz., enz.

Allerlaatste Nieuwigheden. — Prijzen zoo laag mogelijk.

AAN ALLERHANDE

beambten, handelaars, eigenaars, enz.

I.

ALLE KAPITALEN

TE BEKOMEN

te beginnen van 2000 frank, hoe groot zij dan ook wezen, mits onderpand, terug te geven op 5, 10, 15, 20 en meer jaren per jaarlijksche aflossingen of annuïteiten als volgt, voor een kapitaal van 100 frank, dus interest ongeveer 3,35 %:

Duur der LEENING.	Jaarijksche BETALING.	Duur der LEENING	Jaarijksche BETALING.
5 jaren	fr. 23,47	13 jaren	fr. 11,02
6 —	20,08	14 —	10,47
7 —	17,67	15 —	10,00
8 —	15,86	16 —	9,59
9 —	14,45	17 —	9,22
10 —	13,33	18 —	8,90
11 —	12,42	19 —	8,62
12 —	11,66	20 —	8,36

NB. Mits de betaling op hooger aangehouden voet gedurende een zeker getal jaren, zijn kapitaal en interesten afgelost.

Verkrijgbaar voor bijzondere en voor openbare gestichten, obligatiën met premien van fr. 250 en fr. 500, uitkeerbaar bij wijze van loting en andere obligatiën van fr. 100, van 500 en 1000, aflosbaar op vast tijdstip, alle interest opbrengende tegen 4 ten honderd % jaars.

II. TE BEKOMEN *zonder eenigen waarborg*, door alle beambten van Staat, provincie, gemeente, nationale Bank, maatschappijen van ijzeren- en spoorwegen, tramways, omnibussen, bureelen van Weldadigheid, burgerlijke Godshuizen, Kerkfabrieken, enz. *Alle borgstellingen of cautionnements* (cautionnements van officieren en gendarmen uitgesloten).

III. Allerhande CONTRACTEN van levensverzekeringen, begiftiging van kinderen en lijfrenten, Maatschappij *The Mutual Life Insurance Company of New-York*, opgericht in 1843, de grootste en rijkste Levensverzekeringsmaatschappij van gansch de wereld.

Haar waarborgkapitaal bedraagt meer dan 900 miljoen frank.

Als onderlinge maatschappij heeft zij geene actionnisten of aandeelhouders. Alle winsten behouren alzoo van rechtswege aan de verzekerden.

De Maatschappij is onderworpen evenals al de anderen van denzelfden aard, aan het bijzonder en voortdurende toezicht van het Gouvernement van den Staat van New-York. Zij neemt de bevoegdheid aan der tribunaal en gerechtshoven van het rechterlijk arrondissement Brussel, voor de oneenigheden die er zouden kunnen ontstaan nopens hare werkingen in België.

IV. VERZEKERING voor bijzondere, patronen of werklieden tegen alle ongevallen of accidenten.

Verzekering van patronen, als bankiers, nijveraars, maatschappij, enz., tegen de ongetrouwheid hunner bedienden.

V. VERZEKERING TEGEN BRAND: De Belgische Maatschappij *De Vereniging der Belgische Eigenaars*, verzekerende aan dezelfde voorwaarden als al de andere maatschappijen, bovendien het voordeel opleverende dat *hare versicherten jaarlijks in hare winsten deelen zonder blootgesteld te zijn in hare mogelijke verliezen te moeten komen*, voordeel welk geene andere naamloze Belgische maatschappij geeft.

HOOFDAGENTEN worden gevraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is.

Algemeene Agentschappen te Borgloon:

ALPH. MONDUS-PONET,

Candidaat-Notaris.

IJZEREN WEG.

Thienen—Sint-Truiden—Tongeren.

Thienen	4,49	6,53	8,26	12,49	2,49	6,16	8,44
Grimde	4,57	7,01			2,57	6,29	8,52
Oplinter	5,04	7,08			3,04	6,48	8,59
Neerlinter (dorp)	5,09	7,13			3,09	6,35	9,04
Neerlinter	5,14	7,18	8,47	1,05	3,14	6,41	9,09
Zout-Leeuw	5,22	7,26	8,55	1,13	3,22	6,49	9,19
Wilderen	5,29	7,33	9,02		3,29	6,56	9,26
St-Truiden	5,36	7,40	9,09	1,24	3,36	7,08	9,33
Ordningen	5,47	7,51	9,20	1,35	3,47	7,16	9,44
Houppertingen	5,55	7,59	9,28	1,42	3,55	7,24	9,52
Loon	5,64	8,08	9,37	1,50	4,04	7,37	10,01
Jesseren	5,73	8,17	9,46	1,59	4,13	7,46	10,10
Piringen	5,82	8,26	9,55	1,68	4,22	7,55	10,19
Tongeren	5,91	8,35	10,04	1,77	4,31	7,64	10,28
Tongeren-Luik	6,01	8,45	10,13	1,86	4,40	7,73	10,37

Tongeren — Sint-Truiden — Thienen.

Tongeren	4,48	7,12	10,45	12,56	2,27	6,27	8,19
Piringen	4,57	7,21	10,54	1,05	2,35	6,46	8,28
Jesseren	5,01	7,25	10,58	1,09	2,39	6,50	8,32
Loon	5,11	7,35	11,08	1,19	2,48	7,00	8,42
Houppertingen	5,19	7,43	11,16	1,27	2,55	7,08	8,50
Ordningen	5,28	7,50	11,23	1,34	3,02	7,15	8,57
St-Truiden	5,36	8,08	11,33	1,44	3,12	7,25	9,07
Wilderen	5,43	8,15	11,40	1,51	3,20	7,34	9,14
Zout-Leeuw	5,49	8,21	11,46	1,57	3,27	7,38	9,20
Neerlinter	5,57	8,29	11,54	1,65	3,35	7,47	9,28
Neerlinter (dorp)	6,02	8,34	11,59				
Oplinter	6,07	8,39	12,04			3,37	7,57
Grimde	6,15	8,47	12,12			2,19	3,43
Thienen	6,22	8,54	12,19			2,26	3,49
Thienen-Brussel	6,52	9,07	8,02 (exp.)	9,35	10,42	12,49	12,37 (exp.)
	2,42	3,50	5,05 (exp.)	7,21	8,14	9,59 (exp.)	

Hasselt — Sint-Truiden — Landen.

Hasselt vertrek	7,36	10,05	2,25	4,20	7,30	
Alken	7,46	10,16	2,35	4,35	7,40	
Cortenbosch	7,56	10,27	2,45	4,50	7,50	
Sint-Truiden	8,08	11,53	2,55	6,15	8,01	
Velm	8,17	12,03	3,05	6,29	8,10	
Landen	8,25	12,12	3,15	6,38	8,18	
Landen-Luik	8,32	10,38 (exp.)	12,27	3,21	4,28	6,11 (exp.)
	7,20	7,48 (exp.)	9,06			

Landen — Sint-Truiden — Hasselt.

Landen	6,30	8,45	12,50	4,25	7,23
Velm	6,39	8,59	12,59	4,39	7,37
Sint-Truiden	6,49	9,20	1,09	5,55	8,00
Cortenbosch	6,59	9,31	1,19	6,10	8,15
Alken	7,09	9,42	1,29	6,25	8,30
Hasselt aankomst	7,18	9,52	1,38	6,35	8,40
Hasselt-Maastricht	9,16	11,89	3,22	7,22	
Hasselt-Eyndhoeven	7,45	10,20	3,13	7,39	
Hasselt-Tongeren	5,47	7,57	11,27	3,20	5,31
Hasselt-Maeseyck				4,30	9,25

BUURTSPOORWEG

Oreye-Sint-Truiden.

Oreye	5,40	8,10	10,15	2,15	6,55
Heers	5,54	8,24	10,29	2,29	7,09
Klein-Gelmen	6,00	8,30	10,35	2,35	